

Bratislavský KURRIÉR®

150 000 VÝTLAČKOV

www.bratislavskykurier.sk

ZADARMO

NOVINY PRE BRATISLAVČANOV A NÁVŠTEVNÍKOV HLAVNÉHO MESTA

Fajčenie z nákupných centier stále nevymizlo

str. 3

Vianočné trhy otvoria aj na Kolibe

str. 7

Korčuľovať môžete, aj keď je nad nulou

str. 16

TISÍCROČNÁ VODA BY NÁM UŽ NEMUSELA NAHÁŇAŤ STRACH

Nábregie Dunaja sa na chvíľu zmenilo na nepoznanie. Pracovníci Povodia Dunaja skúšobne skompletizovali protipovodňové mobilné bariéry. Ich účelom je ochrániť centrálnu časť Bratislavy (Staré Mesto, Petržalka, Ružinov) aj pred tzv. 1000-ročnou vodou.

Časť protipovodňovej bariéry, na ktorú čakalo mesto roky, je dnes už hotová, zvyšok je naplánovaný do konca roka a plne ho bude chrániť od februára 2010. Novovybudovaná a zrekonštruovaná protipovodňová línia s dĺžkou približne 15 km sa skladá z mobilných bariér, pevných protipovodňových múrikov a zemných hrádzí. Projekt protipovodňovej ochrany začína v Devíne na sútoku Dunaja a Moravy a končí až pod gabčíkovskou priehradou pri obci Sap.

(pk) Nedávno testovali mobilnú protipovodňovú bariéru chrániacu centrum mesta.

foto MK

VIANOČNÁ POŠTA ČAKÁ POD STROMČEKOM NA VAŠE PRIANIA

Vianočné trhy v tomto roku spestrila aj Vianočná pošta. Určená je predovšetkým deťom, ktoré môžu napísať Ježiškovi vianočné prania a poslať ich priamo spod vianočného stromčeka, kde je špeciálna poštová schránka.

Špeciálne pohľadnice môžu deti napísať alebo niečo na ne nakresliť. K pohľadniciam sa možno dostať v Tvorivých dielňach na prízemí Primaciálneho paláca alebo v stánku Nadácie Bratislava na Františkánskom námestí.

Kto sa s Ježiškom spojí prostredníctvom špeciálnej pohľadnice, ten sa o jeho adresu starať nemusí, je predtlačená, aj známka je nalepená. Kto bude do schránky pod vianočným strom-

čekom na Hlavnom námestí hádzať vlastnoručne vyrobenú pohľadnicu, ten na ňu tú známku nalepiť musí. Každý, kto bude Ježiška kontaktovať a bude túžiť po jeho odpovedi, nech nezabudne napísať svoju adresu. Svoje prania môžu poslať nielen deti, ale aj dospelí. O prvý ročník tohto sympatického projektu sa postaral magistrát hlavného mesta v spolupráci so Slovenskou poštou.

Vianočná schránka Bratislavčanov bude k dispozícii až do skončenia vianočných trhov 23. decembra 2009. Viac informácií o Vianočnej pošte sa dozviete na www.jezisko.sk.

(pk)

Svoje vianočné prania môžete poslať Vianočnou poštou až do 23. decembra.

foto mk

ZA ZIMNÚ ÚDRŽBU ZAPLATÍ MESTO VYŠE PÄŤ MILIÓNOV EUR

Najmenej deväťdesiat dní sa na bratislavských komunikáciách a verejných priestranstvách „zdrží“ zimná služba. Mesto ju spúšťa 9. decembra, a keď nebude extrémne vystrájať počasie, ukončí ju koncom marca. Má zmiernovať dopady nepriaznivých vplyvov poveternostných podmienok na zjazdnosť a schodnosť ciest a chodníkov. Pod dohľadom bude okrem iného aj 249 zastávok mestskej hromadnej dopravy a 1 228 priechodov pre chodcov.

„Mesto zabezpečí zvýšenú kontrolu jednotlivých lokalít, 24-hodinové spojenie štábu zimnej služby a operatívne odťahovanie vozidiel, ktoré bránia prejazdnosti komunikácií v dôsledku nepriaznivých poveternostných podmienok,“ upresnila magistrátka hovorkyňa Eva Chudinová. Dodala, že aj tento rok bude pokračovať spolupráca s Národnou diaľničnou spoločnosťou a Krajským dopravným inšpektorátom.

Soli sa má do ulíc Bratislavy vysypať o 434,15 ton menej ako vlani, tej priemyselnej, zvlhčovanej solmagom, naopak, o 301,2 ton viac. Stúpne aj spotreba solmagu ako takého - o 2,4 ton. Na približne štyridsať plánovaných celomestských posypov padne celkovo 7 000 ton soli, 1 700 ton priemyselnej soli, zvlhčovanej solmagom a 710 ton solmagu. „Predpokladáme, že zimná údržba si vyžiada náklady vo výške približne 5 220 000 eur,“ vyjadrila sa k finančnej stránke vecí Chudinová.

V porovnaní s vlaňajškom pribudne rajónov, posýpaných solou, zvlhčenou ekologickým solmagom. Popri kopcovitých terénoch a mostoch to budú Obchodná, Cintorínska, Záhradnícka, Vazovova, Štefanovičova, Zámocká, Púchovská a Dopravná ulica, Námestie SNP, Dostojevského rad, Jesenského, Mlynské nivy, Vajanského, Americké a Župné námestie. „Predovšetkým z dôvodu zvýšenej bezpečnosti cestnej premávky a udržateľnosti životného prostredia,“ vysvetlil primátorov námestník Milan Cílek.

Inde použijú posypový materiál ako vlani. „Použitie toho ekologického treba chápať ako lepšiu a efektívnejšiu technológiu ošetrovania cestných povrchov v zime. Solmag sa v porovnaní s inými solami podstatne rýchlejšie roztápa, účinok roztápania pritom neklesne, ani keď teplota klesne pod mínus šesť stupňov. Za desať minút dokáže roztopiť sneh a ľad v hrúbke 12,7 milimetrov,“ uzavrela Chudinová.

(ld)

BUDEME HĽADAŤ ĽUDÍ S TECHNICKÝM VZDELANÍM

ROZHOVOR

s členom predstavenstva Volkswagen Slovakia
BOHDANOM WOJNAROM

Niekoľko tisíc nových pracovných miest má vzniknúť v súvislosti s umiestnením výroby vozidiel radu New Small Family (NSF) do bratislavského závodu Volkswagen Slovakia. Na zamestnanosti na Slovensku sa má odraziť výstavba nových produkčných kapacít, ktorej súčasťou budú stavebné práce a inštalácie technológií, pra-

covné miesta pribudnú aj v dodávateľskej sfére. Tvrdí Bohdan Wojnar, člen predstavenstva pre personálnu oblasť Volkswagen Slovakia.

S koľkými pracovnými miestami môžu počítať Slováci, s koľkými Bratislavčania? Ľudia akých profesií majú šancu? Naberáte ešte nových zamestnancov, alebo sú už všetky miesta obsadené?

Výroba prinesie približne 1 500 pracovných miest vo Volkswagen Slovakia. Predpokladáme, že u dodávateľov sa vytvorí približne 7 000 pracovných miest, z ktorých viac ako polovica bude na Slovensku. Prípravy na projekte New Small Family prebiehajú v súčasnosti naplno. Po plánovacej fáze a prvom výbere dodávateľov pre stavebné práce a nasadenie technológií stojí pred nami realizačná časť projektu. Pôjde najmä o pozície vo výrobní oblasti, budeme hľadať ľudí s technickým vzdelaním. O začiatku náboru budeme, samozrejme, informovať.

Myslíte si, že projekt New

Výroba nových vozidiel prinesie približne 1500 pracovných miest.

Small Family nejako zmení bratislavský región? Zmení nejako Bratislavu? Ako sa to prejaví navonok, a za ako dlho predpokladáte, že sa to prejaví?

Nová výroba bude mať pozitívny vplyv na celý región. Prinesie so sebou množstvo pracovných miest, či už pri výstavbe alebo neskôr vo výrobe a u dodávateľov. Prvé vozidlá radu NSF opustia náš závod v roku 2011.

Keby nebola vypukla ekono-

mická kríza, boli by ste projekt spustili skôr? Myslíte si, že sa vďaka nemu jej dopady na Bratislavu a na Slovensko trochu zmiernia?

V Bratislave budeme vyrábať vozidlá radu NSF pre tri značky – Volkswagen, Škodu a Seat. Produkčná kapacita bratislavského závodu Volkswagen Slovakia sa zvýši na 400 000 ročne. Ich výroba preto prinesie rast nielen bratislavskému regiónu, ale aj celému Slovensku.

(ld)

NOVÉ PRACOVNÉ MIESTA SA URČITE OBSADIA – BUDE KÝM

„Každá nová investícia a štart novej výroby sa pozitívne prejavujú na trhu práce zvýšením počtu voľných pracovných miest, a tým, samozrejme, vplývajú aj na pokles celkovej miery nezamestnanosti,“ reaguje na informáciu o umiestnení výroby vozidiel radu New Small Family do bratislavského závodu Volkswagen Slovakia Peter Zeman z Kancelárie generálneho riaditeľa Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny. „Spoločnosť Volkswagen Slovakia je typic-

kým nadregionálnym investorm, ktorý zamestnáva pracovné sily z územia celého Slovenska. Jeho nové výrobné plány sa teda môžu pozitívne prejavovať nielen v Bratislavskom kraji, ale aj v iných regiónoch,“ dodáva.

Na otázku, či je v aktuálnych databázach úradu práce veľa nezamestnaných, ktorí by sa vďaka tomuto projektu mohli vo Volkswagene uchytiť, odpovedal: „V rámci celej Slovenskej republiky evidujú v súčasnosti úradu práce, sociálnych vecí

a rodiny 20 343 osôb v klasifikačnej triede KZAM 8 (obsluha strojov a zariadení), 36 491 osôb v triede KZAM 7 (remeselníci, kvalifikovaní výrobcovia a spracovatelia) a 57 153 osôb v triede KZAM 9 (pomocní a nekvalifikovaní zamestnanci), čo sú najčastejšie klasifikačné triedy, v ktorých sa nachádzajú pracovné sily, využiteľné v automobilovom priemysle.“ Na Bratislavský kraj z toho pripadajú nasledovné počty: KZAM 7 - 729 osôb, KZAM 8 - 632 osôb,

KZAM 9 - 1 186 osôb. „Z uvedených čísel vyplýva, že nie je dôvod obávať sa, že by tieto pracovné miesta nebolo možné obsadiť,“ tvrdí Zeman.

Okrem toho treba podľa neho pripomenúť, že úradu práce, sociálnych vecí a rodiny evidovali ku koncu októbra tohto roka 6 043 voľných pracovných miest, nahlásených zamestnávateľmi, z toho 2 074 v Bratislavskom kraji.

(ld)

OD JANUÁRA VÁS Z CENTRA ODTIAHNU DO PETRŽALKY

Od 1. januára 2010 vodiči áut odtiahnutých z miestnych komunikácií III. a IV. triedy v mestskej časti Bratislava-Staré Mesto nebudú musieť merať cestu až do Čierneho lesa v Podunajských Biskupiciach. Svoje vozidlá nájdu odstavené na ohradenom parkovisku na Macharovej ulici v Petržalke.

Nie je to jediná novinka v súvislosti s odstraňovaním vozidiel tvoriacich prekážku v cestnej premávke v Starom Meste. Fyzický výkon odťahovej služby od 1. novembra 2009 prešiel zo spoločnosti Aster na spoločnosť Car Towing, a. s. Stalo sa tak na základe predaja tej časti podniku spoločnosti Aster, ktorej predmetom činnosti bol výkon odťahovej služby.

Mestská časť Bratislava-Staré Mesto v súvislosti s týmito zmenami požiadala zástupcov nástupníckej odťahovej služby o úpravu niektorých vzájomných práv a povinností formou dodatku k pôvodnej zmluve. Obe strany sa dohodli, že jeho platnosť bude aktuálna k 1. januáru 2010, pričom výška nákladov na odťahnutie vozidla ostáva nezmenená – 93 eur.

(pk)

Petržalskí poslanci s odťahovaním na Macharovu ulicu nesúhlasia.

foto mk

PAVOL FREŠO JE NOVÝM PREDSEDOM BRATISLAVSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

Pavol Frešo (kandidoval za koalíciu SDKÚ-DS, KDĽ, SMK-MKP, OKS, SaS) je novým županom Bratislavského samosprávneho kraja. V druhom kole regionálnych volieb zopakoval svoje víťazstvo z prvého a porazil svojho protikandidáta, súčasného župana Vladimíra Bajana (nezávislý kandidát s podporou SMER-SD, ĽS-HZDS, SZS a HZD) o 22 976 hlasov. Zatiaľ čo Frešovi dalo hlas 66 163 voličov (60,50 percent z platných odovzdaných hlasov), Bajana ich podporilo 43 187 (39,49 percent).

Druhého kola krajských volieb sa v Bratislavskom kraji zúčastnilo 20,18 percent voličov, takže o 0,72 percenta viac ako v prvom kole (19,46). Z 545 695 osôb, zapísaných v zoznamoch voličov, sa teda započítali len hlasy 109 350 z nich. Rozdiel medzi oboma kandidátmi v porovnaní s výsledkami prvého kola volieb ešte vzrástol. V tom Freša a Bajana delilo 12 225 hlasov a 11,8 percent.

Piliermi volebného programu koalície, za ktorú Frešo kandidoval, je doprava, zdravotníctvo, starostlivosť o seniorov a sociálne služby a podpora športových aktivít. Na svojich predvolebných billboardoch sľuboval okrem iného lepšie cesty a športoviská pre všetkých. Bezprostredne po voľbách sa na jeho oficiálnej webovej stránke objavil odkaz voličom, že „spravím všetko pre to, aby som vašu dôveru nesklamal“. V najbližších dňoch sa chce venovať pre-

beraniu postu župana a vedenia vyššieho územného celku.

Frešo tesne pred voľbami podpísal záväzok „Minimum slušného politika“, o čo obidvoch kandidátov na post predsedu Bratislavského samosprávneho kraja požiadali tri občianske združenia. Podľa Eleny Pätoprstej z Občianskeho združenia Nádej pre Sad Janka Kráľa bolo cieľom akcie vyprovokovať voličov k tomu, aby si sami porovnávali schopnosti politikov reálne presadiť, čo sľubujú a vedeli posúdiť ich charakter a slušnosť, s akou k nim pristupujú mimo obdobia volieb. Odpovede obidvoch kandidátov – záväzok podpísal aj neúspešný Vladimír Bajan - nájdete na webovej stránke spomínaného občianskeho združenia www.sad-janka-krala.sk.

Ten po štyroch rokoch z vedenia vyššieho územného celku odchádza, o svoju budúcnosť však strach nemá. Nové ponuky vraj už prichádzajú.

(ld)

V druhom kole krajských volieb vzrástla účasť i popularita nového župana.

V „Minime slušného politika“ sa Pavol Frešo písomne zaviazal:

- pri verejnom obstarávaní, pri predajoch a prenájdoch majetku župy a pri akomkoľvek inom nakladaní s finančnými prostriedkami a majetkom župy uplatňovať metódy zvyšujúce efektívnosť a transparentnosť, a to aj nad rámec vyžadovaný zákonom
- neuchádzať sa o žiadne zákazky od župy priamo, ani prostredníctvom sebe blízkych firiem, či svojich príbuzných, a v prípade, že sa taký prípad objaví, hneď o ňom verejnosť informovať
- aktívne a bezodkladne zverejňovať na webovej stránke župy všetky informácie, týkajúce sa hospodárenia župy, najmä zmluvy, dodatky k zmluvám a faktúry
- uplatňovať vyššie uvedené princípy aj vo vzťahu k inštitúciám v zriaďovateľskej pôsobnosti župy a firmám s majetkovou účasťou župy
- uplatňovať zásady čo najširšej informovanosti verejnosti a umožňovať občanom vyjadrovať sa k pripravovaným rozhodnutiam orgánov župy
- zverejňovať na webovej stránke župy podrobné informácie o činnosti orgánov župy, najmä včas zverejňovať návrhy materiálov predkladaných na zasadnutie zastupiteľstva, záznamy zo zasadnutia zastupiteľstva, informácie o výsledkoch zasadnutia zastupiteľstva, a iné

(ld)

CIGARETY ZATIAĽ VYHRÁVAJÚ NAJMÄ V NÁKUPNÝCH CENTRÁCH

Tvrdsie pravidlá na ochranu nefajčiarov sa v praxi uplatňujú rôzne. Skôr neúspešne. Najmä pokiaľ ide o kaviarenské prevádzky v nákupných centrách. V nich cigarety vyhrávajú.

Zákaz fajčenia tu jednoducho neplatí. Dym sa na človeka valí zo všetkých strán. Zodpovední tvrdia, že v ich verejných priestoroch je fajčenie zakázané. To je síce pravda, ale stačí prejsť okolo najbližšej kaviarničky na chodbe, kde fajčiari zamorujú celú uličku. „Myslím si, že to asi nie je celkom v poriadku, lebo keď sa prejdem po obchodáku, tak si dymu z cigariet užijem až-až“, hovorí o svojej skúsenosti vysokoškolák Peter. Jeho priateľka si myslí, že chyba nie je v zákone, ale v ľuďoch, ktorí sú arogantní a je im jedno, že obťažujú smradom okoloidúcich. Sonda v niektorých nákupných centrách nám potvrdila opodstatnosť sťažností.

Prevádzkovatelia nákupných centier sú bezmocní. Zákon o ochrane nefajčiarov nedáva prenajímateľovi žiadne represívne právomoci. Na nedisciplinovaných a neohľaduplných prevádzkarov kaviarní nemajú žiadne nástroje. „Naša spoločnosť využíva všetky možnosti, ktoré nám zákon dáva, aby sme zamedzili fajčeniu v spoločných priestoroch Auparku, a

prispeli tak k ochrane nefajčiarov. Pokiaľ ide o jednotlivé prevádzky, je táto zodpovednosť na prevádzkovateľoch jednotlivých priestorov. Kontrola dodržiavania zákona je výlučne na orgánoch, ktoré na to určil zákon. My sme však na novelu zákona o ochrane nefajčiarov upozornili našich nájomcov ešte v apríli tohto roka, aj na to, že sa pripravuje kontrola jej dodržiavania“, povedala nám Mária Juritková, hovorkyňa nákupno-zábavného centra Aupark.

Väčšina oslovených sa zhodla v názore, že po prijatí zákona sa ocitli v právnej neistote a sú presvedčení, že novelu zákona na ochranu nefajčiarov zrejme čaká ďalšia novelizácia. „Čo sa týka ďalších noviel tohto zákona, vítame všetky aktivity, ktorých výsledkom bude jednoznačný výklad zákona, a ktoré prinesú férové podmienky pre všetkých“, dodala M. Juritková.

Výhodnejšie je porušovať zákon

Pravdou je, že väčšina prevádzkovateľov kaviarní zákon nedodržiava. „Viete si predstaviť, že by som zakázal fajčiť? Prídem minimálne o polovicu hostí! A tak radšej porušujem predpisy a rátam aj s tým, že dostaneme pokutu“, priznáva jeden z prevádzkovateľov podniku v Auparku. O pokute roz-

hoduje Úrad verejného zdravotníctva SR, minimálna sankcia je 331 eur, môže však dosiahnuť až 3 319 eur.

Obchodné centrá väčšinou nechávajú dodržiavanie starých aj nových pravidiel na samotných kaviarníkov. Nájomcom sa tieto priestory prenajímajú ako nefajčiarske, nájomca priamo zodpovedá za dodržiavanie všetkých zákonných ustanovení. Napriek tomu vedenia centier dodržiavanie antifajčiarskych predpisov pravidelne monitorujú. Všetci, ktorých sme oslovili však zdôrazňujú, že zo zákona sú zodpovední len za spoločné priestory a nie jednotlivé prevádzky.

Snahy o sprísnenie ochrany nefajčiarov

To, či vôbec príde k ďalšej úprave zákona, nezáleží len na odborných argumentoch. Žiaľ, aj na koalíčno-opozičnej (ne)spolupráci. Už pred časom prišla s iniciatívou vytlačiť z nákupných centier fajčiarov poslankyňa Tatiana Rosová. Neuspela – parlament nepočúval argumenty, hoci problematika nemá politický charakter. Nevzdala sa. Opätovne predložila na decembrové rokovanie návrh novely zákona o ochrane nefajčiarov. Je presvedčená, že prevádzkovatelia zariade-

ní v nákupných centrách, ktorí sa v záujme ochrany nefajčiarov rozhodli vo svojich prevádzkach fajčenie zakázať, na to doplácajú strachom zákazníkov. „Prejavuje sa známy fenomén prispôsobivosti nefajčiarov, ktorí pokiaľ majú medzi sebou fajčiara, v záujme jeho komfortu uprednostnia fajčiarske zariadenie,“ konštatuje v dôvodovej správe. Ak sa jej podarí presvedčiť kolegov poslancov, tak by nákupné centrá boli od apríla 2010 bez akýchkoľvek fajčiarskych prevádzok.

Úvahu o úplnom zákaze fajčenia v reštauráciách a baroch nedávno prezentoval aj minister zdravotníctva Richard Raši. Tvorcovia legislatívneho rámca pôvodne avizovali zavedenie úplného zákazu fajčenia. Vzhľadom na pripomienky rezortov financií a hospodárstva sa však pristúpilo ku kompromisnému riešeniu.

Na skutočnosť, že obchodné centrá budú bez cigaretového dymu, si teda ešte nejaký čas počkáme. Otázkou je, či vôbec niekedy ten čas príde. V nákupných centrách zatiaľ jednoznačne vyhrávajú cigarety a nezabraňujú tomu ani pokuty.

(buj)

O MIKUŠOVI ROZHODNE STRANÍCKY, ALE AJ ÚSTAVNÝ SÚD

Vylúčenie Vladimíra Mikuša zo strany navrhlo predsedníctvo Regionálneho zväzu SDKÚ-DS v Bratislavskom kraji, rozhodne o tom stranícky súd. Krátko predtým ho Ústredná volebná komisia vyzvala, aby sa vzdal poslaneckého mandátu v 44-člennom zastupiteľstve Bratislavského samosprávneho kraja, kam sa prepracoval v prvom kole nedávnych krajských volieb.

Mikuš kandidoval v desiatom volebnom obvode (Jablonové, Kuchyňa, Lozorno, Pernek, Plavecké Podhradie, Plavecký Mikuláš, Rohožník, Sološnica) za koalíciu SDKU-DS, KDĽ, SMK, OKS, do krajského zastupiteľstva postúpil z prvého miesta ako jediný (dostal 410 hlasov). Po prešetrení podnetu od Adriany Foltýnovej (skončila na 2. mieste) rozhodla Volebná komisia Bratislavského samosprávneho kraja o tom, že Mikušovi nevydá osvedčenie o zvolení za poslanca až do rozhodnutia Ústavného súdu SR. Foltýnová totiž poukázala na skutočnosť, že spomínaný kandidát nesplnil zákonom stanovenú podmienku, aby kandidoval za volebný obvod, v ktorom má trvalý pobyt.

(ld)

Odhaduje sa, že na Slovensku nefajčí 62 percent ľudí, zvyšok predstavujú pravidelní a príležitostní fajčiari. Počet dospelých fajčiarov v SR klesá, naopak, počet fajčiacich detí narastá. Na následky fajčenia vo svete umiera ročne asi štyri až päť miliónov ľudí. Asi každých desať sekúnd tak zomrie človek na ochorenie súvisiace s fajčením. Ďalších 13 miliónov trpí chronickými ochoreniami v dôsledku pasívneho fajčenia.

- fajčiť je zakázané v školách, nemocniciach, divadlách, na úradoch, v autobusoch a vo vlakoch

- na zastávkach a v čakárňach sa nesmie fajčiť v okolí 4 metrov

- tabakové výrobky sa nesmú predávať na dobierku či v automatoch

- pokuta za fajčenie na zakázanom mieste sa môže vyšplhať až na 497 eur

FTÁČNIK PREDLO- ŽIL VEREJNÝ ODPOČET

Prevažne starší ľudia využili nedávnu ponuku petržalského starostu Milana Ftáčnika, ktorý im v miestnom CC Centre porozprával o tom, čím si mestská časť prešla v tomto roku. Odtedy starostuje (2006), predstavuje pred Petržalčanov s takzvaným „verejným odpočtom“ pravidelne. Na tom poslednom sa okrem iného dozvedeli, že kvôli finančnej kríze muselo nimi zvolené zastupiteľstvo dvakrát upravovať tohtoročný rozpočet – samozrejme, že smerom dolu.

„Napriek tomu zostali peniaze aj na rozvojové aktivity,“ konštatoval Ftáčnik, vzápätí dodal, že sa podarilo obnoviť už vyše päťdesiat detských ihrísk. Z celkovo stopäťdesiatich, na obnovu všetkých však peniaze tak či tak nevyšia. Päťmilionový úver (150 miliónov Sk) si Petržalka vzala, aby utiahla výmenu okien v materských a základných školách na území mestskej časti za plastové. Pätnásť z nich si už „odfajkli“, popri oknách riešia aj zatekajúce strechy. „Úver splatíme z toho, čo ušetríme vďaka nižšej spotrebe tepla,“ informoval starosta. Potom budú šetriť. Musia.

K rozbitým terasám, ktorých sú v Petržalke desiatky, Ftáčnik povedal, že s tými, na ktoré dozerá mestská časť, chcú určite niečo urobiť. Robia. „Na komplexné opravy nemáme, jedna by vyšla na viac ako dvadsať miliónov korún,“ informoval. Poslanci teda schválili aspoň čiastočné úpravy ich povrchov. „Na Jasovskej ulici sa „urobili“ schody, terasa na Blagoevovej vyzerá ako nová,“ pochválil sa konkrétnymi výsledkami Ftáčnik. Keďže o mnohé z terás sa stará Bytové družstvo Petržalka, chcú/musia sa dohodnúť na ďalšom postupe s tým.

Na webovej stránke mestskej časti sa podľa Ftáčnika objavuje viac informácií ako v minulosti, na jeseň začali aj so zverejňovaním zmlúv a faktúr. „Aby nás mohli Petržalčania kontrolovať. Americký prezident Barack Obama to urobil tiež, a ľudia mu tam našli niečo neefektívne. Nám zatiaľ nikto nič také nenašiel,“ nechal sa počuť starosta najväčšieho bratislavského sídliska. Keď sa reč stočila na budúci rok, odznelo, že v pláne je napríklad príprava projektu na obnovu Sadu Janka Kráľa, národnej kultúrnej pamiatky. „Chceme, aby došlo k zásadnejším zmenám, opraviť chodníky, fontány, miestny amfiteáter,“ prislúbil.

Niektorí z prítomných Petržalčanov tvrdili, že treba okamžite zamedziť výstavbu. Starosta ho ale nepotešil. „Mesto prijalo územný plán zóny, ktorý počíta s premenou Petržalky na moderné centrum, výstavba sa plánuje v strede, na Námestí Jána Pavla II., medzi Prístavným a Starým mostom. Bratislava sa bude rozširovať aj smerom na Rakúsko.“

Lenka Dávidová

Ak vás zaujíma ako vedia predložiť občanom výsledky svojej práce aj iní komunálni lídri či poslanci, napíšte ich meno na adresu redakcie alebo mailom na redakcia@bakurier.sk.

V HRE JE PREDOVŠETKÝM PACIENT

Na telefónnom čísle 112 sa na Slovensku každodenne odohráva boj o každú minútu. Vyškolení pracovníci v operačnom streďisku po prebratí hovoru na tiesňovej linke vyhodnotia závažnosť prípadu a rozhodnú, či pošlú sanitku alebo vrtuľník. Vzápätí kontaktujú mobilnú ambulanciu. Najčastejšie ide o rýchlu lekársku pomoc (RLP) a rýchlu zdravotnú pomoc (RZP). Obe majú vozidlá so záchranárskym vybavením, ale posádka sa líši. S rýchlou lekárskou pomocou jazdí aj lekár, s rýchlou zdravotnou pomocou „iba“ zdravotnícka obsluha.

Záchraná zdravotná služba je zodpovedná za prednemocničnú liečbu náhle vzniknutých ochorení, úrazov a prudko sa zhoršujúcich chronických ochorení. Licencie na prevádzku sa obnovujú každé štyri roky. O tom, kto bude v činnosti pokračovať a kto nie, rozhoduje komisia zriadená ministerstvom zdravotníctva. Práve jej rozhodnutia vyvolali mimoriadnu vlnu protestov neúspešných kandidátov.

TRŇOM V OKU OSTÁVA TENDER

„Niektorí sa na nás sťažujú, že sme prišli neskoro a ešte sme potom aj dlho stáli na mieste,“ vraví Peter, ktorý so „záchrankou“ jazdí už 15 rokov. Lekári odmietajú takéto obvinenia, zdôrazňujú, že vážnejšie chorý alebo úrazom postihnutý človek je určitým spôsobom nestabilný a práve jej mieru musí lekár na mieste zistiť. Zákon nestanovuje, dokedy záchranka musí doraziť na určené miesto. Hovorí len, že sanitka musí vyraziť do jednej minúty od prijatia pokynu. Vrtuľník by mal vzlietnuť hneď, ako je to možné. V súčasnosti na Slovensku funguje 264 staníc záchrannej zdravotnej služby, do konca roka ich pribudne ďalších šesť. O licenciu sa uchádzajú viacerí a už dnes je jasné, že výhrad voči rozhodnutiu komisie bude pribúdať. Je pochopiteľné, že povoľovacie konanie sprevádza nervozita. Lebo aj v tomto prípade ide o biznis. Ale aj o boj o lekárov. Problémom bude získať dostatok kvalitných lekárov i kvalifikovaných záchranárov. Niektoré analýzy vravia, že na jednu sanitku v teréne treba zabezpečiť piatich lekárov a 10 záchranárov. V súčasnosti platia zdravotné poisťovne za posádku sanitky s lekárom takmer 28 tisíc eur a bez le-

kára necelých 17 tisíc eur mesačne.

V druhom kole vypísaného tendra sa darilo Záchrannej a dopravnej zdravotníckej službe Bratislava, ktorá vyhrala boj o 17 staníc. Ministerstvo zdravotníctva vyhlásilo v poradi už tretie výberové konanie na vydanie povolenia na prevádzkovanie ambulancii pozemnej záchrannej zdravotnej služby. Tentoraz budú záujemcovia súťažiť o 74 sídiel. V oboch doterajších kolách celkom prepádli niektorí doterajší prevádzkovatelia, ktorí začali celé výberové konanie kritizovať. Nepozdávajú sa im ani kritériá tendra, ktoré nie sú podľa nich jasne definované, ani ich vyhodnocovanie. Súťaž označili za korupčnú. Ministerstvo všetky obvinenia odmieta.

KONTROLUJE AJ OPOZÍCIA

Niektorí opoziční poslanci majú podozrenie, že štátna Záchraná a dopravná zdravotnícka služba Bratislava nespĺnila niektoré z podmienok tendra na záchranky. Fирme sa pritom v oboch kolách súťaže darilo. Dohromady získala 35 staníc. V súčasnosti ich má deväť. Opozícia si chce predovšetkým skontrolovať, či má Záchraná a dopravná zdravotnícka služba (ZDZS) Bratislava dostatočné materiálne a personálne vybavenie. Riaditeľ bratislavskej štátnej záchranky Boris Moťovský záujem poslancov víta, nemá čo skrývať. Minister zdravotníctva Milan Raši v súvislosti so sanitkami štátnej záchranky upozornil, že do súťaže sa o každý bod prihlásia v priemere traja až siedmi uchádzači, no úspešný môže byť iba jeden. Preto podľa neho spoločnosti musia deklarovať iba to, že pri eventuálnom víťazstve budú mať ku dňu začatia prevádzkovania ambulancii všetko pripravené. „Všetky záchranky, ktoré boli úspešné, tieto doklady majú v poriadku, vrátane štátnej bratislavskej záchranky,“ uzavrel minister. Poslancom sa nepozdávali už výsledky prvého kola

Neúspešní uchádzači zorganizovali už niekoľko protestných akcií.

foto MK

tendra na záchranky. V ňom získali najviac sídiel Falck a štátna bratislavská záchranka, po 18. Výhrady voči nemu však mala aj Asociácia poskytovateľov záchrannej zdravotnej služby. Nespokojní sú aj členovia Asociácie poskytovateľov záchrannej zdravotnej služby. Voči rozhodnutiam ministerstva zdravotníctva podali žaloby, ktorými sa domáhajú zrušenia výsledkov prvého i druhého kola súťaže. Nepáči sa im, že mnohí neúspešní uchádzači nepoznajú dôvod neúspechu. Asociácia varuje, že pre sporný tender príde o prácu asi 600 záchranárov. Zaujíma sa aj o to, čo sa stane s technickým vybavením záchraniek v celkovej hodnote asi 9 miliónov eur, ktoré v súťaži neuspeli.

Ministerstvo odmieta tieto argumenty a vo svojom vyhlásení uviedlo, že rezort má nedostatok zdravotníkov a teda každý kvalifikovaný zdravotník uplatnenie v rezorte nájde.

NEÚSPEŠNÍ PROTESTUJÚ

Situácia sa dodnes neuspokojila, napriek stanoviskám ministerkých úradníkov. Neúspešný uchádzač v tendri realizovanom Záchranou dopravnou a zdravotníckou službou (ZDZS) Bratislava na nákup 140 sanitiek, spoločnosť Panax, poukazuje na porušenia zá-

kona pri verejnom obstarávaní a na podporu svojich požiadaviek spísala petíciu s viac ako 1 200 podpismi. Podľa nich bol celý tender nezákonný, pričom vraj došlo k niekoľkonásobnému porušeniu zákona o verejnom obstarávaní.

ZDZS Bratislava už niekoľkokrát odmietla akékoľvek obvinenia o zmanipulovaní tendra. Podľa jej predstaviteľov bol Panax vylúčený zo súťaže preto, že nespĺnil jednu zo zásadných podmienok súťaže: neprekročil požadované disponibilné finančné zdroje.

Neúspešní uchádzači pritvrdili a zorganizovali niekoľko protestných akcií. Už v utorok 1. decembra pred parlamentom zaparkovali niekoľko sanitiek, ktoré po rozdelení ambulancii na základe súťaže zostanú nevyužitú. Žalobu a podnet podali aj na Generálnu prokuratúru. Kritizujú ministerstvo zdravotníctva, že pridelenie licencie aj firmám, ktoré nemajú žiadne skúsenosti. Asociácia poskytovateľov záchrannej zdravotnej služby zorganizovala ďalší protest v stredu 2. decembra. Tentoraz sanitky zabrali parkovacie plochy pred budovou Ministerstva zdravotníctva SR na Kramároch. To vyvolalo zas nevoľu pacientov, ktorí prichádzali do Detskej fakultnej nemocnice i Nemocnice akademika Ladislava Dérera a nemali kde zaparkovať.

(buj)

NIEKTO BY SA MAL ASPOŇ OSPRAVEDLNIŤ

O kauze neprávom obvinených františkánov sme sa už v jednom z októbrových čísel rozpravali s predstaviteľom kláštora františkánov Jánom Krstiteľom Balázšom. Prokuratúra síce trestné stíhanie zastavila, keď uviedla, že skutok zneužívania maloletých chlapcov sa nestal, no viacerým chýba na uzavretie tejto kauzy ešte niečo – ospravedlnenie sa za neadekvátny postup orgánov štátnej moci.

Pripomeňme, že bez overenia si pravdivosti výpovede maloletých chlapcov, prišlo pred časom k okamžitému obklúčeniu bratislavského kláštora policajtní a zatknutie troch rehoľníkov bez udania dôvodu. Napokon sa to celé ukázalo ako omyl a zdanlivo sa celá kauza uzavrela. Nie však pre tých, ktorých povest a dobré meno bolo bezdôvodne poškodené.

„Pre nás je prípad zdanlivo šťastne ukončený. No napriek tomu vy-

voláva množstvo otázok, zvlášť, čo sa týka postupu orgánov činných v trestnom konaní. Ak totiž lekár na základe nesprávneho určenia diagnózy poškodí zdravie pacienta, tak sa to berie ako trestný čin. Ale čo to je, ak vďaka neadekvátnym a tendenčným postupom orgánom štátnej moci dôjde ku poškodeniu dobrého mena a možno aj k trvalej traume niektorých ľudí? Za normálnych okolností by sa za spomínaný postup prokuratúry a polície v

tejto kauze mal niekto aspoň ospravedlniť. Je však niečo také vôbec na Slovensku možné? Rozhodne je to žiaduce, ak sa chceme aspoň nazývať slušnou spoločnosťou so slušnými štátnymi inštitúciami,“ uvádza sa vo vyhlásení provinciálneho ministra Rehole menších bratov Františkánov Juraja Mihályho.

(pk)

ZDRUŽENIE IDE BOJOVAŤ ZA SVOJE OKOLIE

Zdevastované prostredie dvora obkoleseného blokmi domov na uliciach Šancová, Björnsonova a Povraznícka trápi mnohých obyvateľov z vyše 200 tunajších bytov. Asi štyridsiati z nich sa vo štvrtok 26. novembra podvečer stretli v Staromestskej sieni miestneho úradu. Ich susedia - Kristína Halášová a Peter Lukas ich informovali, že vo februári 2009 založili občianske združenie s názvom Vnútroblok Slávia, ktoré má ambíciu zmeniť nepriaznivú situáciu.

„Bez vašej pomoci to však nepôjde,“ zopakovali v priebehu dvojhodinového stretnutia niekoľkokrát. Ako združenie môžu obyvateľov zastupovať pri rokovaniach, majú však tiež šancu získať financie, napr. 2 % z daní z príjmov.

Mestská časť Bratislava-Staré Mesto dala pre tento vnútroblokový priestor už dávnejšie urobiť projekt obnovy zelene a skultúrnenia parkovania. Práve toho sa zkladatelia združenia chytili. „Na-

ším cieľom je, aby sme pod oknami nemali len parkovisko, na ktorom stoja okrem našich aj desiatky cudzích áut. Nechceme, aby k smetným kontajnerom v noci kosi navážal odpadky. Chceme ale, aby sa tu mohli hrať naše deti, odpočívať seniori, aby sme sa tu cítili príjemne a najmä bezpečne,“ načrtnú stručne víziu K. Halášová. Prítomným dala k dispozícii návrh projektu riešenia vnútrobloku. Ráta sa s jeho prenajatím od mestskej časti a následným uzatvorením, obnovou zelene, vybudovaním detského ihriska, osadením lavičiek, zachovaním stromov, úpravou priestoru pre kontajnery a vybudovaním garáží na báze zakladačov (nadzemné s cca 20-miestnou kapacitou, podzemné s cca 40-miestnou kapacitou, 10 povrchových pohotovostných parkovacích boxov).

Staromestský starosta Andrej Petrek sa zaviazal pomôcť združeniu Vnútroblok Slávia pri realizácii jeho plánov. Aj on pritom zdôraznil, že treba vychádzať z pred-

stáv a želaní tunajších obyvateľov. Občianske združenie Vnútroblok Slávia (pomenovanie po kaviarni) má zastrešovať domy (vchody) na Šancovej ulici č. 48, 50, 52, 54,

56, Björnsonovej ulici č. 7, 9, 13 a Povrazníckej ulici č. 8, 10, 12, 14, 16, 18. Kontakt: vnutroblokslavia@gmail.sk.

(pk)

V jednote je sila, dúfajú obyvatelia vnútroblokov.

foto mk

NOVÝ WEB EŠTE VIAC ODHALUJE NEČINNOSŤ POSLANCOV

Mestská časť Bratislava-Staré Mesto sprístupnila minulý týždeň svoju novú internetovú stránku. Podnetom pre jej vznik bolo písomné upozornenie štátnych orgánov pred roka. Nový dizajn, ale aj nové informácie, sa dajú zistiť najmä o práci poslancov. Napríklad to, že niektorí z nich sa už dva roky neukázali v komisiách, do ktorých boli nominovaní.

Stará stránka nespĺňala štandardy v zmysle zákona 275/2006 Z. z. o informačných systémoch verejnej správy a nebola v súlade s výnosom Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií SR zo 14. júla 2006 č. 1706/M-2006 o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy. Hrozila jej za to pokuta. Samospráva preto podnikla nevyhnutné kroky na to, aby sa

vyhla finančnému postihu. Súčasne sa zaviazala v nasledujúcom období dať svoju webovú stránku do súladu s platnou legislatívou.

Pri tvorbe nového portálu kládla podľa hovorkyne úradu Aleny Kopřivovej dôraz na to, aby stránka vyhovovala predovšetkým občanom. Aj tým, ktorí s internetom neprichádzajú do styku denne. Staromešťania na dnešnej stránke nájdu informácie, ktoré pre nich boli samozrejmosťou aj predtým – mesačný program miestnych kultúrnych centier, zoznam zariadení poskytujúcich sociálne služby, adresy klubov dôchodcov, ale aj jasklí, materských a základných škôl. Na stránke sú aj všetky platné všeobecne záväzné nariadenia, termíny rokovaní miestneho zastupiteľstva. Nechýbajú tu aktuálne stavebné povolenia, verejné obchod-

né súťaže či verejné obstarania, informácie poskytnuté žiadateľom v rámci zákona 211/2000 a podobne.

Detailným spôsobom sa predstavujú miestni poslanci, vrátane ich hlasovania a účasti na rokovaní, zverejnené sú ich telefonické kontakty a fotografie, aj lokality, kde sa v komunálnych voľbách v roku 2006 uchádzali o dôveru voličov - a teda by sa im mali aj zodpovedať. Nové je vyhľadávanie aktuálnych a úradných informácií pri zadaní miesta bydliska – ulice, kde návštevník webu žije. Ponúknu sa mu napr. zoznamy, v ktorých si nájde „svoj“ termín pristavenia kontajnera na nadrozmerný domový odpad alebo upratovania ulíc, až to bude aktuálne aj termín orezávania stromov, zbierania elektroodpadu, drevien konárov stromov. Novinkou je aj možnosť pravidelného zasie-

rania informácií e-mailom priamo občanovi.

Súčasná podoba internetovej stránky ešte zďaleka nespĺňa všetky predstavy tvorcov. Bude sa dovtárať. Ich ambíciou je umiestniť sem napríklad všetky územné plány zón, termíny rozkopávk, opráv komunikácií. Prostredníctvom nej sa bude dať „prekliknúť“ na miestne kultúrne zariadenia a prihlásiť sa do kurzov či krúžkov, či na jednotlivé materské školy na území Starého Mesta a pod. Mestská časť Bratislava-Staré Mesto bude vďačná za všetky občianske podnety, ktoré jej pomôžu ešte viac priblížiť obsah stránky jej adresátom - Staromešťanom.

(pk)

SRDCE EURÓPY SA NEVRÁTILO NA PŮVODNÉ MIESTO

V čísle 19 sa v článku „Odhalené Srdce pripomenulo pád totalit“ objavila aj informácia o tom, že drôtené Srdce Európy, ktoré sa Bratislavčanom po rokoch opäť „odhalilo“ na Hviezdoslavovom námestí, sa presunie do Devína. Kde stálo pôvodne, a odkiaľ ho potom odniesla povodeň.

Zareagovala na to Gabriela Luptáková, ktorá žije v Devíne od roku 1971. „To pamätné mrazivé ráno, 10. decembra 1989, sme s manželom a so skupinou Devínčanov vystrihovali prvú dieru do plotu z ostnatého drôtu. Pod dohľadom pohraničníka, ktorý nevedel, či nám má pomáhať, či strieľať. Zo zakotvenej lode nám k tomu spieval Karel Kryl. Všetci sme plakali od šťastia, objímali sa s Bratislavčanmi, ktorí prichádzali do Devína, a každému sme odstrihli kúsok drôtu na pamiatku. Druhá časť obyvateľov Bratislavy išla do Rakúska po petržalskej strane, prvýkrát cez otvorené hranice až na úroveň Devína. Tam, teda na rakúskej strane, stálo obrovské srdce, zmotané z ostnatého drôtu. Nemám vôbec nič proti Srdcu Európy v Devíne, Dano Brunovský ho urobil nádherné, ale nikdy tu nestálo, takže sa sem nevracia!“

Za chybu sa ospravedľujeme.

(ld)

O NÁJOMNÉ BYTY STOJÍ 1500 PETRŽALČANOV

Tento rok nájomný byt získalo v Petržalke 24 záujemcov, pričom pätnásť nájomných zmlúv uzatvoril starosta mestskej časti Milan Ftáčnik v treťom štvrtroku. Celkovo o nájomné byty stojí 1 500 Petržalčanov, k dispozícii ich je však iba 799.

(ld)

Krok správnym smerom

FAKT: švajčiarska technológia MBT (Masai Barefoot Technology – technológia masajskej chôdze naboso) podporuje zdravie a fyzickú kondíciu a je zrejme už na prvý pohľad, že MBT zlepšuje držanie tela, trénuje hlboké svaly, spevňuje brušné, lýtkové a sedacie svaly a znižuje zaťaženie kĺbov.

Teraz by ste si mohli pomyslieť, že MBT je „záračná topánka“, v skutočnosti je to však logický princíp na posilnenie svalov a ochranu kĺbov.

Inšpirácia na ryžových poliach

Na začiatku 90-tych rokov švajčiarsky inžinier Karl Müller počas svojho pobytu v Afrike objavil, že kmeň Masai nikdy nenosil topánky, ale ani nepozná bolesti chrbta – a že existuje prirodzená súvislosť medzi týmto dvoma faktami. Kmeň Masai chodí naboso po prirodzených, mäkkých, nerovných povrchoch

vo východoafrickej domovine, vďaka čomu sa aktivujú presne tie svaly, ktoré nám civilizovaným ľuďom už oslabli, ochabli pri chôdzi v tradičných topánkach po tvrdých, rovných povrchoch. Veď je to jednoduchá fyzikálna spojitosť. Topánka s rovnou podrážkou a tvrdý povrch núti pohybové ústrojenstvo stabilite, čo vedie hlboké svaly k oslabeniu. Navyše počas chôdze po tvrdých, rovných povrchoch pôsobia na naše kĺby také nárazy, ktoré ich zatažujú. Objav švajčiarskeho inžiniera Karla Müllera tak označil počiatok MBT – Masai Barefoot Technology. Po dlhoročnom testovaní, na základe rozsiahlych prieskumov a veľkého množstva vedeckých štúdií, vytvorili revolučnú fyziologickú obuv, ktorú od vtedy nosí viac miliónov ľudí v 20 krajinách celého sveta.

MBT technológia

Každý, kto si obuje MBT užije si nielen príjemný pocit podobný tomu, keď chodí naboso po piesočnatej pláži alebo po machu, ale môže predísť

problémom typickým pre našu modernú spoločnosť. Srdcom tejto technológie je zaoblená podrážka s veľmi mäkkou časťou pod päťou (tzn. Masai senzor), vďaka čomu sa vytvára trojdimenzionálna nestabilita pod našimi nohami. Fyziologická obuv MBT vďaka jej svetovo patentovanej podrážke aktivuje oveľa intenzívnejšie práve tie svaly, ktoré počas chôdze a státia zodpovedajú za stabilizáciu a koordináciu nášho tela. Neustálym napnutím a uvoľnením svalov obuv MBT aktivuje svalový systém každým krokom. V MBT pracujú svaly chodidla aj dolných končatín. Zaoblená podrážka zabraňuje zaťaženiu päty, čo znamená jedinečnú ochranu proti zápalom a výrastkom na päťach. Mäkká časť pod päťou úplne tlmi nárazy, vďaka čomu môžeme predísť poraniam kĺbov. Zaťaženie chodidiel je rovnomerné, čo môže zmierniť bolesti v prípade plochých nôh. Obuv MBT posilňovaním lýtkových, stehenných sedacích svalov a svalov chodidiel pôsobí viacnásobne pozitívne na celé telo. Tieto účinky medzi inými podporujú fyzickú kondíciu i zdravie. MBT funguje ako náradie na tréning, keďže

tréningovanie zanedbávaných, doposiaľ nepoužívaných svalov zvyšuje príjem kyslíka a tým aj spaľovanie kalórií.

MBT je technológia – prvá fyziologická obuv, ktorá má pozitívne účinky na celé telo. Výhody MBT sú potvrdené mnohými vedeckými štúdiami. MBT doporujú lekári aj fyzioterapeuti ako efektívny terapeutický nástroj. Čo je však najdôležitejšie, že sa z nich teší čoraz viac ľudí, ktorým záleží na svojom zdraví a fyzickej kondícii a rozhodli sa zlepšiť svoj zdravotný stav jednoducho obutím tejto fyziologickej obuvi.

Presvedčte sa o tom aj Vy v MBT Centre Bratislava (Trnavská cesta 74/B, 821 02 Bratislava, tel: +421(0)917/435-218, e-mail: bratislava@mbt-info.sk, www.mbt.com), kde Vám MBT fyziote-

rapeuti radi poskytnú odborné poradenstvo alebo vykonajú bezplatné vyšetrenie chodidiel.

Doprajte si pre seba aj pre svojich blízkych aj pred Vianocami zdravie, vkročte do zdravšieho života aj Vy!

Masai naboso technológia

- aktivuje zanedbávané svaly
- zlepšuje držanie tela
- posilňuje a formuje telo
- môže pomáhať pri problémoch nôh, kolien, bedier a chrbtice
- môže pomáhať pri zraneniach kĺbov, svalov a väzív
- znižuje zaťaženie kolenných a bedrových kĺbov

MBT CENTRUM BRATISLAVA
Trnavská cesta 74B, 821 02 Bratislava
Tel: +421917/435-218, Otvorené: Po – Pia: 10-18
www.mbt.com

INZERCIA

VÝBEROVÉ KONANIE

Mestská časť Bratislava-Staré mesto vyhlasuje výberové konanie na obsadenie funkcie riaditeľov MŠ 29. augusta 6 a MŠ Šulekova 35 v Bratislave s predpokladaným nástupom 01.02.2010.

Kvalifikačné predpoklady: vzdelanie podľa vyhlášky Ministerstva školstva SR č. 437/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú kvalifikačné predpoklady a osobitné kvalifikačné požiadavky pre jednotlivé kategórie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov; bezúhonnosť; zdravotná spôsobilosť; najmenej 5 rokov pedagogickej praxe; ovládanie štátneho jazyka; vyplnený osobný dotazník (tlačivo ŠEVT); doklad o dosiahnutom vzdelaní (overená fotokópia dokladu); potvrdenie o celkovej pedagogickej praxi; štruktúrovaný životopis; návrh koncepcie školy (rozsah 2 strán); výpis z registra trestov (nie starší ako tri mesiace); písomný súhlas uchádzača k použitiu osobných údajov pre potreby výberového konania v zmysle zákona NR SR č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov; ďalšie doklady preukazujúce špeciálne znalosti alebo osobnostné predpoklady.

Prihlášky žiadame zaslať do 31.12.2009 na adresu: Miestny úrad mestskej časti Bratislava - Staré Mesto, oddelenie školstva, Vajanského nábr. 3, 814 21 Bratislava alebo osobne v podateľni Miestneho úradu mestskej časti Bratislava - Staré Mesto v zatvorenej obálke s označením pre „MŠ 29. augusta 6 alebo MŠ Šulekova 35 - výberové konanie, neotvárať“.

(pk)

NAĎALEJ BUDÚ PODPOROVAŤ BUDOVANIE KONTAJNEROVÝCH STOJÍSK

Samospráva Petržalky chce aj v budúcom roku motivovať obyvateľov pri udržiavaní poriadku okolo stojísk kontajnerov. Miestne zastupiteľstvo schválilo vyčlenenie 100 000 eur z rozpočtu na ich budovanie, rozširovanie, uzamykanie či zastrešovanie. Záujemcovia tak môžu aj naďalej žiadať o účelovú dotáciu. Pri budovaní nových alebo rozširovaní existujúcich stojísk môže byť odsúhlasená dotácia do 60 percent z vynaložených nákladov, najviac však 2 656 eur. V prípade uzamykania a zastrešovania môže dotácia dosiahnuť polovicu z týchto nákladov, maximálne však 830 eur. Miestnym organizáciám, ktoré zriaďuje mestská časť, môže samospráva poskytnúť dotáciu vo výške 100 percent vynaložených nákladov, náklady však nemôžu prekročiť 3 300 eur. V rokoch 2008 a 2009 boli s pomocou dotácie vybudované 3 kontajnero-

vé stojiská. Doteraz bolo v Petržalke uzamknutých a zastrešených 185 kontajnerových stanovišť – drvivá väčšina však bola vybudovaná bez dotácie zo strany samosprávy. Najväčšej bratislavskej mestskej časti však ešte chýba vyše 90 kontajnerových stojísk. V uplynulom období sa podarilo vyriešiť jednu z problematických podmienok žiadostí, teda mať vzťah k pozemku. Hlavné mesto vyhovel približne 60 petržalským záujemcom a pozemok by im na tento účel malo prenajať. Petržalské miestne zastupiteľstvo zároveň žiada mestské zastupiteľstvo Bratislavy, aby do nájomných zmlúv boli zapracované dve podmienky – nájomca pozemku zodpovedá výlučne za čístopis a poriadok na prenajatom pozemku a za nerešpektovanie pravidiel a neplnenie si povinností zaplatí zmluvnú pokutu.

PETRŽALSKÍ POSLANCI NEHCÚ DOČASNÉ PARKOVISKO PRE ODTIAHNUTÉ AUTÁ

Petržalské zastupiteľstvo nesúhlasí s vybudovaním parkoviska pre odtiahnuté autá na Macharovej ulici. Zastupiteľstvo poverilo starostu Milana Ftáčnika, aby podnikol všetky právne kroky na vypovedanie nájomnej zmluvy, ktorú mestská časť uzatvorila s investorm v júni tohto roka s cieľom vybudovať tam dočasné parkovisko pre odtiahnuté osobné autá z Petržalky a Starého Mesta. Zároveň

by mal byť na prvé budúročné zastupiteľstvo predložený investičný zámer mestskej časti o možnom využití priestoru. Miestny kontrolór Stanislav Fiala má za úlohu preveriť súlad podpísania nájomnej zmluvy so zákonom o majetku obcí. Zmluva bola podpísaná na päť rokov a mestská časť by na jej základe mohla ročne dostávať na nájomnom 20 000 eur.

SCHVÁLILI PRENÁJOM NA ĎALŠÍCH 20 ROKOV

Petržalskí poslanci schválili predĺženie nájmu objektu na Lachovej ulici pre Cirkevnú materskú školu Márie Mazzarellovej na 20 rokov. Na návrh Ivety Plšekovej (SDKÚ-DS) bude výška ročného nájmu 1 euro, avšak nájomca bude povinný starať sa o školský dvor, investovať do budovy či riešiť hava-

rijné stavy na vlastné náklady. Pôvodný návrh bol 0,33 eur za štvorcový meter za rok. Cirkevná materská škola s katolíckym vzdelávacím programom funguje v objekte od roku 1991 ako prvá v Bratislave a jej triedami prešlo vyše 650 detí. Kapacita škôlky je 80 detí.

AJ PETRŽALKA BUDE ŠETRIŤ

Bratislavskej Petržalke chýbajú na budúci rok takmer 2 milióny eur. Zatiaľ čo príjmy očakáva samospráva vo výške viac ako 25 miliónov eur, výdavky však predstavujú vyše 27 miliónov eur. Vyplýva to z materiálu o východiskách k rozpočtu mestskej časti v súvislosti so súčasnou ekonomickou a hospodárskou krízou, ktorý poslanci zobrali na vedomie. Dokument podľa starostu Milana Ftáčnika

ukazuje zložitosť situácie, v ktorej sa samospráva nachádza. Miestny úrad už niektoré škrtý v rozpočte navrhol, ďalšie jeho úpravy sú však nevyhnutné. O tom, ktorým rozpočtovým položkám a koľko peňazí sa zoberie, bude výsledkom diskusií jednotlivých komisií a poslancov klubov. O rozpočte by malo petržalské zastupiteľstvo rozhodnúť na decembrovom zasadnutí.

URBANISTICKÁ ŠTÚDIA „MLYNSKÉ NIVY-ZÁPAD“ OPĀŤ NEPREŠLA

Miestne zastupiteľstvo bratislavského Ružinova opäť neschválilo čistopis urbanistickej štúdie Mlynské Nivy – západ. Ide o územie vymedzené ulicami Prievozska, Bajkalska, Plynárenská a Prístavná, kde by mohla vzniknúť nová štvrť. Je to územie bývalých skladových a výrobných areálov. Poslanci vyčítali štúdiu vysoký index zastavaných plôch a málo zelene. Vypracovanie štúdie financovala spoločnosť Europolis Harbour City, ktorá zastupuje vlastníkov pozemkov. V štúdiu sa uvažuje napríklad o zvýšení kapacity kri-

žovatky Prístavnej a Plynárenskej, kde by mohol vzniknúť druhý ľavý jazdný odbočovací pruh z Prístavnej ulice. Počíta sa aj s vybudovaním podjazdu pod Bajkalskou ulicou, čím sa vytvorí príjazd do územia z Prístavného mosta a odľahčí sa dopravná okružná križovatka na tomto moste. Cyklistická trasa pozdĺž Bajkalskej ulice na Prístavný most do Petržalky by mohla byť doplnená navrhovanou trasou pozdĺž Prievozskej a Gagarinovej. Podľa materiálu by sa mal výhľadovo zvýšiť počet parkovacích miest z vyše 3 000 na viac ako 15 000.

NÁVRH REVITALIZÁCIE ŠKOLSKÝCH ZARIADENÍ NEODSÚHLASILI

Ružinovskí poslanci opäť nepodporili návrh časového harmonogramu a rozpisu prác rekonštrukcie základných a materských škôl v tejto mestskej časti. Samospráva Ružinova chce školské zariadenia rekonštruovať v období od marca do augusta budúceho roka, pričom by sa objekty zateplili a vymenili by aj okná. Predbežné náklady sa odhadujú na viac ako 6,5 milióna eur, mestská časť si pritom chce vziať aj úver vo výške šesť miliónov eur. Podmienkou podpísania zmluvy s bankou však je, aby bol odsúhlasený harmonogram

a rozpis prác miestnym zastupiteľstvom. Dodávateľov prác by mali vybrať na základe elektronickej aukcie. Investície do zateplovania pritom reprezentujú potenciál úspor vo výške 30 až 40 percent. Podľa doterajších prepočtov by takto mohlo ísť o ročnú úsporu na nákladoch za teplo vo výške viac ako 120 000 eur. Podľa starostu Slavomíra Drozda je rekonštrukcia už potrebná, pretože niektoré budovy sú staré vyše 50 rokov a ich technický stav si to vyžaduje. Preto sa o oprave škôl bude v Ružinove diskutovať aj na decembrovom zastupiteľstve.

INZERCIA

Pobočky Privatbanky, a. s. v Bratislave Vám ponúkajú

najlepšiu úrokovú sadzbu

termínovaného vkladu na trhu

Privatbanka PROFIT Konto

4,10 % p. a.

bez poplatkov a dodatočných podmienok

- bez nutnosti zriadenia bežného účtu
- bezplatné zriadenie a vedenie termínovaného vkladu
- doba viazanosti 36 mesiacov
- pevný úrok počas celej doby viazanosti
- zriadenie s minimálnym vkladom 1 000 EUR (30 126 SKK)*

- penážne prostriedky vrátane úrokov uložené na účte Privatbanka PROFIT Konto sú chránené v súlade so zákonom o chrane vkladov

* konverzný kurz: 1 EUR = 30,1260 SKK

Možnosť zriadenia účtu Privatbanka PROFIT Konto aj cez Internet na stránke www.privatbanka.sk

Kontakt Bratislava: pobočka Krížna 3, tel.: 02/5541 0647-8

pobočka Digital Park, Einsteinova 25, tel.: 02/3226 6702-3

 Privatbanka

VIANOČNÉ TRHY SA MESTU PODARILO DOSTAŤ AJ NA KOLIBU

Ponuka vianočných trhov sa v tomto roku posunie aj do mestskej časti Nové Mesto. Prvý ročník Vianočných trhov na Kolibe, ktoré sa konajú pod záštitou viceprimátora Tomáša Korčeka, slávnostne otvorí 12. 12. 2009 o 12.00 hod. v areáli Lanového centra pod televíznou vežou.

Podujatie sa bude konať v priestoroch Lanového centra a nesie slogan „Od Lucie do Vianoc, každá noc má svoju moc.“ Trhy potrvajú do 23. decembra a budú otvorené každý pracovný deň od 14:00 do 22:00 a počas víkendov od 11:00 do 22:00 hod. „Rozdiel oproti klasickým vianočným trhom bude najmä v tom, že na Kolibe bude možnosť konzumovať jedlá a nápoje v krytom stane,“ povedal viceprimátor Tomáš Korček. Zároveň však zdôraznil, že tieto trhy rozhodne nebudú konkurenciou tým, ktoré mesto organizuje na Hlavnom a Františkánskom námestí. „Chceme len rozšíriť ponuku takýchto príjemných a obľúbených podujatí aj za hranice centra mesta,“ doplnil Korček.

Na každý deň je pre návštevníkov pripravená paleta tradičných aj netradičných jedál a horúcich nápojov. Okrem jedla trhy ponúkajú

stánky s drobnými darčekom, dekoráciami a výrobkami tradičných remesiel. Počas víkendov bude akciu dopĺňať program ľudových tradícií, stavba perníkovej chalúčky so živou ježibabou, karneval príšer a detské umelecké vystúpenia. V tvorivých dielňach si deti vyrobia rôzne vianočné ozdoby, pohľadnice a iné drobnosti. Pripravené sú aj atrakcie pre deti a dospelých, napríklad trampolína, ruské koly a nafukovacie bludisko. „Program vychádza z ľudových tradícií v duchu sloganu vianočných trhov na Kolibe s cieľom pripomenúť pôvodné slovenské vianočné zvyky,“ skonštatoval dramaturg podujatia Miloš Zágorský zo spoločnosti Quinta Essentia.

Pokus o prekonanie slovenského rekordu

Počas celej doby Vianočných trhov na Kolibe sa uskutoční oficiálny pokus o prekonanie slovenského rekordu najväčšej stavby z perníku. „Spoločne budeme stavať skutočnú perníkovú chalúčku. Každý kto príde môže k stavbe pridať ľubovoľné množstvo perníkov. Každý príspevok bude registrovaný a zaradený do zrebo-

foto mk

vania o ceny,“ uviedol M. Zágorský. Perníky môžu byť ľubovoľného typu, veľkosti a tvaru, najvhodnejšie však budú s rovnými hranami. Perníky môžu byť prinesené, doma pečené, alebo kdekoľvek zakúpené. Priamo na trhoch bude možnosť zakúpenia rôznych druhov perníkov a možnosť zdobenia pripravených perníkov v tvorivých dielňach. Stavba bude oficiálne ukončená a vyhodnotená zástupcom inštitútu Slovenské Rekordy dňa 23. decembra o 15:00. Po vyhodnotení budú vyžrebovaní výhercovia cien. Výhercovia budú zverejnení na oficiálnej internetovej stránke trhov.

Na Luciu čarodejnicky deň

Čarodejnicky deň plný zábavy zažijú návštevníci na Luciu. „Biela Lucia z nich povymetá všetko zlé husacím krídlom a prinesie hrejivé svetlo. Ožijú čarodejnice, bosorky a príšery všetkého druhu vo ve-

rejnóm karnevale pod holým nebom,“ povedal M. Zágorský. Priamo na mieste bude prebiehať maľovanie na tvár. Možnosť vystúpiť budú mať aj detské umelecké súbory - napríklad divadlo Rarášok či folklórny súbor Čečinka a Vianočné trhy navštívia i zaujímaví hostia. Oprášime zabudnuté ľudové zvyklosti – ľúbostné čary, odháňanie zla rachtom či Luciový stolček. Návštevníci trhov sa budú môcť obrátiť aj na vešticu, ktorá im odhalí budúcnosť.

Víkend Zlatej nedele bude prebiehať v rovnakom duchu a návštevníkov čaká tradičné odlievanie olova i písanie listu Ježiškovi. Pre organizácie je tu možnosť urobiť si akciu na Vianočných trhoch a priamo na mieste zakúpiť aj poukážky na jedlo i nápoje.

Viac informácií je na stránke www.vianocnetrhynakolibe.sk.

(ds)

VIANOČNÝ PROGRAM NA HVIEZDOSLAVOVOM NÁMESTÍ

14 remeselníckych stánkov (otvorené denne do 19. h) – ponúknu vám v nich Bratislavské rožky, medovníky + medovinu, moravské koláče, veterníky, trvanlivé vianočné pečivo, drevené betlehemy, hračky, plastiky, darčkové predmety z dreva, drôtu, textílií, keramické svietniky, ozdobné sviečky, sviečky z medových plástov a prírodné mydlá

12 stánkov s občerstvením (otvorené denne do 22. h) – lákajú vás na punč, varené víno, horúcu čokoládu, sladké aj slané palacinky, pečené klobásy, cigánsku pečienku z hydiny aj bravčoviny, pečené jaternice, lokše a rôzne druhy polievok

11. decembra o 17. h – Pressburger Musiker, odznejú melódie z operiet, evergreeny, populárne skladby

12. decembra o 15. h – Annie & JSMA, Annie Húšťavová, zaspievajú v angličtine

12. decembra o 16. h – Súrodenci Jendruchovcí

13. decembra o 15. h – Jedenástka z Ivanky - dychovka

18. decembra o 17. h – Kuštárovci – ľudová hudba, world music, ľudovky, muzikálové melódie

19. decembra o 14.15 h – ZŠ Mudroňova, Tanečný ateliér, Folklórny súbor Studienka

19. decembra o 15. h – Miška Marienková a deti, producentka Mini talent show predstaví hviezdy tejto televíznej prehliadky

19. decembra o 16. h – Sólisti Divadla Nová scéna, ukážky z muzikálového repertoáru divadla

20. decembra o 15. h – Andrea Zimányiová a skupina Margot, francúzske šansóny

23. decembra o 14. h – Dychová hudba Spojár, jedna z najstarších dychoviek na Slovensku

23. decembra o 15. h – Ľudová hudba Miroslava Dudíka, vianočné melódie

(ld)

Námestník primátora Tomáš Korček si onedlho vychutná punč aj na Kolibe.

INZERCIA

Reklamní partneri

Produktoví partneri

Hlavný mediálny partner

Mediálni partneri

Organizátor

silvester 2009 bratislava

Najväčšia párty v meste

www.bratislava.sk

Hex
Cigánski Diabli

Polemic
Ska Pra Šupina

Horkýže Slíže
Helenine oči

Para
Lojzo

Moderuje: Šarkan

× open air diskotéka × polnočný ohňostroj × beh cez mosty × gastro zóny

Vianoce 2009

Hlavné námestie

27. 11. – 22. 12. 2009

27.11. piatok

- 16.30 h **Detský súbor Srdiečko, Bratislava**
 17.00 h **Slávnostné otvorenie Vianočných trhov**
 Účinkuje: orchester Arpáda Patkolo a sólisti: Anabela Patkolo, Ján Babjak, Robo Opatovský, Aniko Patkolo
 Program:
 (A.Vivaldi – koncert pre husle g-dur / A.Dvořák – Pieseň o láske / F. Lehár – Dein ist mein ganzes Herz / F. Lehár – pieseň Giuditta / J. Brahms – Uhorský tanec č.5 / F. Lehár – Duet z operety Veselá vdova / Fred Richter--Vertraumtes Wien – koncertný valčík / E.Kalman – duet – Tanzen mocht ich / R. Opatovský – Dieťa spí / M.Kunz – pieseň z muzikálu Sissi / G. Gerschwin – Summertime / S. Stepka – Vianočná pošta / Tonyrenis – Nikdy, nikdy / Vianočná pieseň)

28.11. sobota

- 16.00 h **Folklorný a divadelný súbor Sielnica, Lazany**
 Združenie pre uchovávanie tradičnej ľudovej kultúry
 „Anjel pána pastierom“ – pásmo ľudových a náboženských kolied s pastierskou hrou o narodení Ježiša
 17.00 h **Folklorná skupina Hájiček, Chrenovec**
 „Hore vstávajú valasi“ – vianočné pastorely zo zbierky G. Drozda zapísané v Chrenovci, vianočné a novoročné vinše z Hornej Nitry, betlehemska hra z Hornej Nitry

29.11. nedeľa

- 16.00 h **Spevácka skupina Udičanka, Udiča**
 „Rozpovieme Vám betlehemský príbeh“ – pásmo hovoreného slova, hudby a piesní spojené s narodením Ježiška
 17.00 h **Detský folklórny súbor Zlatňanka, Zlaté Moravce**
 Detské hry a tance z Tekova, Zemplína, Šariša a Liptova
 18.00 h **Folklorná skupina Sučianka, Sučany**
 Pásmo piesní a poézia

30.11. pondelok

- 16.00 h **Folklorná skupina Vršteck, Hostie**
 „Večer na dedine“
Dychová hudba Hostianka a mládežnícka dychová hudba Hostie
 Slovenské, moravské a vianočné piesne
 18.00 h **Folklorná skupina Bukovec, Diviaky nad Nitricou**
 „Išli kmotry na krštenia“

1.12. utorok

- 16.00 h **Ľudová hudba Širočan a deti z LDO pri ZUŠ Široké**
 „Narodil se nám...“
 17.00 h **Spevácka skupina Koniarovčanka, Koniarovce**
 „Veselé Vianoce“
 18.00 h **Mládežnícky spevácky zbor Echo, Bratislava**
 Vianočný program

2.12. streda

- 16.00 h **Detský folklórny súbor Vretienko, Adamovské Kochanovce**
 „Vinšujeme Vám...“
 17.00 h **Folklorná skupina Šuriančanka, Šurianky**
 „Pásmo ľudových piesní“
 18.00 h **Romane Čavore, Žarnovica**
 „Rómsky tanec“

3.12. štvrtok

- 16.00 h **Detská folklórna skupina Ragačinka, Hrušov**
 Slovenské koledy, tance a piesne z Hrušova, malí heligonkári
 17.00 h **Hrozienka, Hontianske Moravce**
 Zvykoslovie: na Luciu, na Štedrý deň

4.12. piatok

- 16.00 h **Na svätého Mikuláša**
 benefičný program pre Nadáciu Výskum rakoviny
 Účinkujú: Ervín Schönhauser, Karol Malý, slovenský Bocelli – Marián Bango a jeho hostia
 16.30 h **Svätý Mikuláš s Anjeli z Únie žien Slovenska rozdá deťom ovocie a sladkosti**
 Bratislavské kultúrne a informačné stredisko, Nadácia Výskum rakoviny, AGENTÚRA AP PROJEKT, Únia žien Slovenska
 16.00 19.00 h **Vláčik Prešporáčik**, zdarma z Primaciálneho námestia

5.12. sobota

- 15.00 h **Mosty medzi mestami**
 Účinkujú spevácke súbory z miest Bratislava – Brno – Praha - Krakov

6.12. nedeľa

- 16.00 h **Folklorná skupina Drieňovanka, Obyce**
 „Priadky a Vianoce“
 17.00 h **Folklorná skupina Blavanka, Jaslovské Bohunice**
 „Radostné Vianoce“ – blok svetských piesní, adventné piesne a vianočné koledy
 18.00 h **Skerešovanka, Obyce**
 „Čas vianočný – čas radostný“ pásmo ľudových a vianočných piesní z Horného Požitavia

7.12. pondelok

- 16.00 h **Spevácky súbor Bádičanka, Bádice**
 Svadobné zvyky na dedine: „Nosenie duchien“ a vianočné koledy a pesničky
 17.00 h **Folklorná skupina Rapkáčik, Veľký Lapáš**
 „Betlehemci a koledy“
 18.00 h **Spevácka skupina Lípa, Veľký Lapáš**
 „Vianočné pásmo“

8.12. utorok

- 16.00 h **Detský folklórny súbor Pilsko, Oravské Veselé**
 „Vstaj, gaždžinko, vstaj, kolende nom daj...“
 17.00 h **Folklorná skupina Vargovčan, Hanušovce**
 „Od Ondreja do Vianoc“

9.12. streda

- 16.00 h **Javorina, Malý Šariš**
 „Večarky na dedine“
 17.00 h **Zbudzanská Soľanka, Zbudza**
 „Vilija – Štedrý deň v Zbudzi“ – folklórne pásmo

10.12. štvrtok

- 16.00 h **Detský folklórny súbor Inovček, Hlohovec**
 „Od Barborky do troch kráľov“
 17.00 h **Hudobná škola Yamaha - Domček plný nápadov Bratislava**
 „Ako si Lizínka hľadala Domček“, hudobná rozprávka
 18.00 h **Folklorný súbor Podbielan, Podbiel**
 Vianočné spevy, koledy a vinše z Oravy
Ženská spevácka skupina Senková, Podbiel
 Vianočné spevy, koledy a vinše z Oravy
 19.30 h **Kokavakere Lavutára, Sendreiovci, Kokava nad Rimavicou**
 Deň ľudských práv
 Spoluorganizátori: občianske združenie IN MINORITA a Nadácia M. Šimečku

11.12. piatok

- 16.00 h **Detský folklórny súbor Vánok, Selce**
 „Koledy pod stromček“
 17.00 h **Spolok dychová hudba Lieskovanka, Horný Lieskov**
 Dychová hudba – ľudové piesne
 18.00 h **Folklorná skupina Močenčanka, Močenok**
 „Dobrý pastier sa narodil“

Dni Slovenska v Bratislave

12.12. sobota
 16.00 h **Folklorňa skupina Poničan, Poniky**
 „Po Ponicky...“ - piesne a tance z Poník, vianočné piesne a koledy
 17.00 h **Folklorňa skupina Úvrať, Poltár**
 „Pokoj ľudom dobrej vôle“
 18.00 h **Divadlo DINO, Horná Streda**
 Vianočné divadlo

13.12. nedeľa
 16.00 h **Folklorňý súbor Snovrat, Turčianske Teplice**
 „Stridzí tanec, Vianočný tanec so sviečkami, Lucie“
Hviezdičky z Turca
 „Hviezdičkin vianočný príbeh“
 17.00 h **Detský folklorňý súbor Fialka**
 Folklorňý súbor Jánošík, Partizánske
 „Stávajú pastieri“ – folklorňé pásmo kolied, vinšov a originálna
 Betlehemská hra
 18.00 h **Folklorňý súbor Mladosť**
Folklorňa spevácka skupina Dubnička, Dubnica nad Váhom
 Vianoce z Dubnice nad Váhom, tance z Trenčianska
 a iných regiónov Slovenska

14.12. pondelok
 16.00 h **Základná škola s materskou školou Česká 10, Bratislava**
 Vianočné piesne a koledy
 17.00 h **Spevácky zbor Žarnov, Žarnovica**
 Vianočný program
 18.00 h **OZ Coro Laudamus, Piešťany**
 Vianočné impresie
 19.00 h **Zakopiany (Poľsko)**

15.12. utorok
 16.00 h **Folklorňa spevácka skupina Povoja, Piešťany**
 „Prišli sme s radostnou novinou“
 17.00 h **Detský folklorňý súbor Trávníček, Bratislava**
 Koledy a vinše
 18.00 h **Folklorňa skupina Šulekovo, Hlohovec**
 Vianočný program

16.12. streda
 16.00 h **Folklorňý súbor Rozmarín, Lemešany**
 Koledy a jasličkovanie
 17.00 h **Spevácka skupina Chyzerovčianka, Chyzerovce**
 Ľudové a zľudovelé piesne horníkov Požitavia a Tekova
 18.00 h **Spevácky zbor Apollo, Bratislava**
 Vianočný program

17.12. štvrtok
 16.00 h **Folklorňa skupina Kicora, Lendak**
 „Sopka (Betlehemci), Na kosaře“
 17.00 h **Humorno-spevácka skupina MRCHANE, Bánov**
 „Poradňa pre ženy alebo ako nezahynúť na Vianoce“
 18.00 h **Detský súbor Srdiečko, Bratislava**
 Vianočné koledy

18.12. piatok
 14.30 h **Divadlo Ludus, Bratislava**
 „Vyšla hviezda nad Betlehemom“
 16.00 h **Detský folklorňý súbor Čarnička, Košice**
 „Od Kataríny po Štefana“ – zvykoslovné pásmo
 17.00 h **Forel International School Choir, Bratislava**
 Medzinárodné vianočné piesne a koledy
 18.00 h **Folklorňý súbor Inovec, Zlaté Moravce**
 Vianočný program – koledy, Veselohra s betlehemcami - divadlo

19.12. sobota
 16.00 h **Folklorňa skupina Geľovianka,**
 "9-dňová pobožnosť a Štedrý večer"
Dychová hudba Sebechlebskí hudci, Sebechleby
 "Vianočná nálada"
 17.00 h **Folklorňa skupina Štvrtočan, Spišský Štvrtok**
 „Stridže dňi – Katarínska zábava“
 18.00 h **Folklorňý súbor Sedličan, Sedlice**
 „Na Štefana v šedľickej chyži“
Mužská spevácka skupina Keľemeske furmaňi, Lubotice
 „Vianočná nálada na východe“
 20.00 h **Ogranak Seljačke Sloge Buševac (Chorvátsko)**
 Vianoce v Chorvátsku

20.12. nedeľa
 15.30 h **Vianočná pošta - vysýpanie**
 16.00 h **Folklorňa skupina Jožka Príhodu, Petrovany**
 Ľudové piesne Šariša, vianočné koledy
Folklorňý súbor Dúbrava, Petrovany
 Ľudové tance Šariša, zvykoslovné pásmo
 16.00 h **Vláčik Prešporáčik, zdarma z Primaciálneho námestia**
 17.00 h **Ochotnícke divadlo Nová doba, Oravská Lesná**
 „Noc najjasnejšia“ – muzikál
 18.00 h **Folklorňa skupina Tekovan, Starý Tekov**
 „Nesieme Vám novinu“ - pásmo vianočných zvykov v Starom Tekove

21.12. pondelok
 16.00 h **Folklorňý súbor Jabloň, Pohronská Polhora**
 Vianoce na Polhore, tanec Horehron
 17.00 h **Tvrdošovskí citaráši, Tvrdošovce**
 Vianočné piesne
Ženská folklorňa skupina Biely agát, Tvrdošovce
 Vianočné piesne
Citarová kapela Zengö Négyes, Tvrdošovce
 Kytica vianočných pesničiek

22.12. utorok
 16.00 h **Detský spevácky zbor Slza, Bratislava**
 Vianočný program
 17.00 h **Folklorňý súbor Rovňan, Velké Rovné**
 „Spievajme a hrajme Jezuliatku“
 18.00 h **Folklorňý súbor Hont, Krupina**
 „Obrázky z Hontu“ – prierez hudobného, tanečného a speváckeho
 folklorňa z Hontianskej župy

ĎALŠIE VIANOČNÉ PROGRAMY:

1.12. utorok
 19.00 h **TICHÁ NOC BOLA – 2009**
Vianočný koncert Ľudového orchestra SEUK-u
 Jezuitský kostol
 Účinkujú:
 Ľudová hudba SEUK-u pod vedením Zuzany Pokornej
 Ženská spevácka skupina pri SEUK-u a jej sólisti
 Miešaný zbor a jeho sólisti
 Detská spevácka skupina DFS Vienok
 Detský folklorňý súbor Čunovský krdel
 Inštrumentalista a spevák Róbert Puškár

3.– 6.12.
IV. MEDZINÁRODNÝ FESTIVAL
ADVENTNEJ A VIANOČNEJ HUDBY
 Agentúra pre spevácke zbory v spolupráci s BKIS
 Program:
 3.12. štvrtok
 19.00 h • **Otvárací koncert festivalu** – Jezuitský kostol Najsvätejšieho Spasiteľa
 4.12. piatok
 11.00 h • **Slávnostné otvorenie súťaže**
 11.05 h • **Medzinárodná zborová súťaž** – Zrkadlová sieň Primaciálneho paláca
 19.00 h • **Adventný koncert zúčastnených speváckych zborov**
 Jezuitský kostol Najsvätejšieho Spasiteľa
 5.12. sobota
 13.00 h • **Vyhlasenie výsledkov a Gala koncert** – Hviezdoslavovo námestie
 6.12. nedeľa
 Vystúpenie speváckych zborov počas svätých omší v bratislavských
 kostoloch

11.12. piatok
 19.00 h **MEDZINÁRODNÉ VIANOCE V BRATISLAVE**
 Mládežnícky zbor ECHO / dirigent: Ondrej Šaray
 Veľký evanjelický kostol • vstupné dobrovoľné

20.12. nedeľa
 18.00 **Vianočný koncert s Cappellou Istropolitano**
Cappella Istropolitana pod vedením Róberta Marečka
Spevácky zbor Lúčnica / dirigentka Elena Matúšová
 Marián Vach dirigent • príhovor Anton Srholec
 Mestské divadlo Pavla Országha Hviezdoslava • Vstupné: 4 €

Zmena programu vyhradená.
 Viac informácií o programoch:
www.bkis.sk, www.bratislava.sk

Partneri podujatia:

Mestská časť
Bratislava – Vrakuňa

v súlade s ustanovením § 9a ods. 9 v spojitosti s ustanovením §9a ods. 1 písm. c), ods. 2 a ods. 5 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov zverejňuje zámer prenechať majetok vo vlastníctve Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy v správe Mestskej časti Bratislava – Vrakuňa do nájmu, a to nebytové priestory v objektive **Zdravotného strediska na Bebravskej ul. č. 34** v Bratislave postavenom na parc. č. 3690:

1. **pre ambulanciu lekára** o rozlohe 37,20 m² na dobu neurčitú, č. miestností 166, 167
2. **pre ambulanciu lekára** o rozlohe 39 m² na dobu neurčitú, č. miestností 149
3. **pre ambulanciu lekára** o rozlohe 37,40 m² na dobu neurčitú, č. miestností 124, 125
4. **pre poskytovanie služieb obyvateľom** v oblasti prevádzkovaní kaderníctva, manikúry, pedikúry, solária a pod. o rozlohe 44 m² na dobu neurčitú, č. miestností 13.1, 13.2

Minimálna cena nájmu je stanovená v súlade so Sadzobníkom minimálnych zmluvných cien v mestskej časti Bratislava – Vrakuňa, v bodoch 1) až 3) vo výške 39,83 €/m²/rok a v bode 4) 49,79 €/m²/rok.

Záujemcovia o uzavretie nájomnej zmluvy na predmetné priestory doručia cenovú ponuku poštou alebo do podateľne Miestneho úradu mestskej časti Bratislava – Vrakuňa, Širavská 7, 821 01 Bratislava v lehote do 12.01.2010 do 12,00 hod. v zalepenej obálke označenej „**Nájom nebytového priestoru v Zdravotnom stredisku – ponuka – NEOTVÁRAŤ**“.

Prílohou cenovej ponuky pre ambulancie lekárov bude rozhodnutie Bratislavského samosprávneho kraja o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, výpis z obchodného registra u právnickej osoby. Prílohou cenovej ponuky pre poskytovanie služieb obyvateľom bude výpis zo živnostenského registra, u právnickej osoby výpis z obchodného registra. Ponuku nie je možné meniť ani dopĺňať, jej náklady znáša navrhovateľ. Obhliadku nebytových priestorov je možné dohodnúť na oddelení Sociálnych vecí, zdravotníctva a bytov, kontaktná osoba: Bc. Mikulková Marta – vedúca oddelenia, tel. č. 02/40204884.

Kritéria hodnotenia:

výška ponúknutého nájomného 100%:
- minimálna cena za priestory ambulancií je 39,83 €/m²/rok
- minimálna cena za priestory pre poskytovanie služieb obyvateľom je 49,79 €/m²/rok

Mestská časť Bratislava – Vrakuňa si vyhradzuje právo ponukové konanie kedykoľvek zrušiť, ako aj odmietnuť všetky doručené ponuky. O výsledku ponukového konania, ako aj o jeho prípadnom zrušení alebo odmietnutí všetkých ponúk budú záujemcovia písomne upovedomení.

Prešporský Pitaval

Osud neraz dá dokopy ľudí, ktorí sa predtým nepoznali ani nevideli. Tak to bolo aj v prípade prešporských občanov Ruprechta Enssera a Hansa Tischlera, pochádzajúceho z rakúskeho Petronellu. Obidvaja boli zlodějmi. Nekradli síce spolu, no púť jedného i druhého po krivolakých chodníkoch sa skončila v rovnakom čase v prešporskom žalári a následne na verejnom popraviske.

O posledných spoločných životných chvíľkach Ruprechta a Hansa svedčí v prvom rade záznam v mestskej komornej knihe z roku 1518/1519.

Vďaka dôslednosti komorného pisára sa dozvedáme, že „v piatok po Martinovi sa majstrovi kato vi Matúšovi za výsluch Ruprechta Enssera a Hansa Tischlera z Petronellu vyplatili 4 šilingy“.

Ani jeden zo zlodějov sa 12. novembra 1518 zrejme nepriznal, lebo v nedeľu po sviatku Barbory (5. decembra) ich majster kat – opäť za obvyklú taxu 2 šilingy za jedného vyšetovaného – vypočúval znova. Tentoraz, nepochyb-

ZLODEJOV ZBLÍŽILA PREŠPORSKÁ ŠIBENICA

ne aj vďaka metódam útrpného práva, čiže mučenia, boli omnoho zhovorčivejší. V súdnej knihe, zvanéj Aichtbuch, sa uvádza: „*Najprv sa Ruprecht Ensser priznal, že vo Viedni ukradol dve vrecia plné podošiev, jedno bolo uviazané na lane a druhé na reťazi, jedno vrece s podošvami potom predal za 1 libru denárov. Ďalej svojej panej, žene Merta Czaphlina, ukradol 4 šilingy denárov. Ďalej jej ukradol z truhlice raz v piatok 3 zlaté v hotovosti. Ďalej ju ukradol o tri pečene chleba a niekoľko košov jablák a hrušiek z jej záhrady. Ďalej sa priznal, že Hanušovi Armbringerovi z Dunajského Nového Sídlička ukradol zo zásuvky truhlice 4 uhorské v zlate, 2 rýnske zlaté a za 4 zlaté v grajciaroch a iných drobných minciach, ako aj strieborný pečatný prsteň, ktorý potom predal u Židov za 4 šilingy denárov. Ďalej mu ukradol aj niekoľko strieborných spon, ktoré taktiež predal u Židov spolu s niekoľkými svietskymi.*“ V súvislosti s výpočtom Ruprechtových krádeží uvedme, že spomínaný Hanuš Armbringer patril k zámožným občanom, býval na predmestí, ktoré sa nachádzalo v

priestore okolia dnešnej Dunajskej a Špitálskej ulice. Písomným testamentom z 2. mája 1525 odkázal svoj značný majetok (vinice, záhrady, dom, množstvo vína i peňazí v hotovosti) až 8 individuálnym deďičom, ušlo sa však aj na vtedajšie prešporské kostoly, cirkevné rády a korporácie, ako aj na mestský špitál.

Výpoveď Hansa Tischlera je hneď na nasledujúcej strane súdneho protokolu. V mnohom sa podobá na priznanie spoluväzňa: „*Najprv sa Hans Tischler doznal, že sa svojej gazdinej, manželke Kolomana Gumbachera, bývajúcej tu v Prešporku, vlámal do komory, kde ukradol všakovaké zásoby, pričom ho prichytili. Ďalej jej z truhlice ukradol 14 šilingov denárov. Ďalej, keď sa plavil pri Ostrihome, ukradol istému tovarišovi z mešca 7 libier denárov a 1 rýnsky zlatý.*“

Konto jeho deliktov doplnilo ďalších 6 krádeží: v Grinzingu pri Viedni ukradol istému vinárnikovi 4 libry denárov, kupcovi zo Salzburgu ukradol 14 šilingov denárov, inému kupcovi v Hesselbachu ukradol 1 libru, ďalšiemu zasa

2 libry denárov. V Trautmannsdorfe na Leithe okradol tovariša o 1 libru denárov a napokon komusi v obci Svätý Peter ukradol 2 libry denárov.

Posledné vety v zápisoch súdnych výpovedí oboch obžalovaných sú úplne rovnaké: „*Obesený bol v pondelok na Luciu, pannu, roku 1518.*“ Prešporská šibenica stála pred Michalskou bránou na rozhraní dnešného Župného a Hurbanovho námestia. Mala murovanú a kameňom vydláždenú základ v tvare zvýšeného pódia a bola odvsadial dobre viditeľná. Pred bránou a hradbami Prešporka nestála náhodou. Bola symbolickým a zároveň nanajvýš zjavným posolstvom každému prichádzajúcemu, že v meste má panovať mier a pokoj, že v ňom niet miesta pre páchatelov zlých skutkov a narušiteľov dobrého spolunažívania.

Majster kat Matúš dostal za dvojnásobnú popravu osobitnú odmenu vo výške 2 libry denárov. Bola to suma, ktorá viac než trojnásobne prevyšovala jeho pravidelný týždenný plat.

Vladimír Segeš

KÚZLO VIANOC V ZAJATÍ POVIER

Od sviatku svätej Lucie až do Zjavenia Pána - Troch kráľov naši dávni predkovia so záľubou oživovali rôzne povery o putujúcich duchoch a mátochách, škriatkoch, vlkolakoch a čarodejnicach. Vážne a niekde aj s báznou ich prežívali hlboko veriaci ľudia hlavne na dedinách. Isté čaro mali aj povery vzniknuté v Bratislave ešte v čase, keď tu panovali zvyky provinčného mestečka. Tajomné priestory starých domov a kostolov ako aj husté a tmavé lesy lemujúce mesto dávali podnet k rozletu fantázie. Ovídiovi Faustovi sa podarilo zozbierať desiatky povestí a príbehov pretkaných všakovakými poverami z vianočného obdobia, ktoré sa za uplynulé storočia odovzdávali z pokolenia na pokolenie. V mnohých prevládali postavy, ktoré svojím správaním porušovali zaužívané cirkevné a svetské regule svätenia vianočných sviatkov. Mnohí ziskuchtivci sa práve na Štedrý deň venovali obchodovaniu alebo dokonca lúpili a okrádali mierumilovných občanov. Povery sa stavajú na stranu pravdy a dobra. Narušiteľov pokoja a pohody najvýznamnejších sviatkov roka mal zvyčajne stihnúť boží trest alebo výstraž.

V jednej povesti sa hovorie o smrteľnej nehode z roku 1797. Na základe skutočnej, ale neprehľadnuteľnej skutočnosti vznikla povera, ktorá úsmevne okorenila nasledujúci príbeh. Jeho dej je zasadený v tom čase do úplne zalesnenej oblasti medzi dnešným Slavínom a horným koncom Novosvetскеj ulice. Tam stála horáreň Ignáca Lobmayera. Pán lesa bol známy bezohľadnosťou až krutosťou a bezbožnosťou. Nik ho nevidel ani raz v kostole, hoci kalvária bola na skok. Počas sviatočných dní poľoval a obzvlášť zúrivito prenasledoval zver. Strieľal na všetko,

čo mu prišlo do cesty. K ľuďom v okolí sa správal agresívne. Mali z neho strach a cez sviatky sa vyhýbali lesu. Na deň Narodenia Pána našli Lobmayera neďaleko horárne mŕtveho ležať na snehu - mal prestrelenú hlavu. Vyšetovanie preukázalo až tri priestrely hlavou sekacím olovom. Vylúčilo sa zavinenie smrti cudzou osobou a prípad sa uzavrav s tým, že lesník si spôsobil smrteľné zranenie sám. Mnohých občanov z okolia, ktorí Lobmayera považovali za odľuda, správa nespokojila. Vznikali dohady a začali sa šíriť viaceré verzie. Ich spoločným menovateľom bolo, že na bezbožníka bol zaslaný trest Boží. V jednej povere, ktorá pretrvávala v povedomí Bratislavčanov mnoho desaťročí, sa spomína, že Lobmayer na Štedrý deň vystrelil na mierumilovnú a krásnu srnku. Avšak ním vyrobené náboje sa božím príčinom odrazili od srnky a trafili ho do hlavy. Napriek tomu, že Lobmayer permanentne porušoval cirkevné reguly, postavili na mieste nehody drevený kríž. Mnohým občanom pripomínal udalosť, vďaka ktorej sa zbavili nenávideného zloducha.

V ďalšej povesti sa príčiny škaredej nehody tiež mohli dať do súvislosti s porušovaním povinného svätenia vianočných sviatkov. Dejateľ-hriešnik si sám vytvoril gloriolu nevinného, a tak sa vyhol podozreniu, že ho postihol boží trest. Pomohla mu viera v bosorky. Na Štedrý deň v roku 1870 sa bohatý a vážený bratislavský čizmár Jozef Geiger podujal odvieť tovar z Hainburgského trhu domov. Ešte predtým sa posilnil v krčme a na cestu sa vydal až za tmy. Do Bratislavy však nedošiel. Na druhý deň na Narodenie Pána ho náhodní chodci našli ťažko raneného ležať pred bránami mesta. Lekári skonštatovali zlomené rebrá a nohu a

viacero trzných rán. Keď chorý čizmár prišiel k jasnejšiemu vedomiu, svätosväte tvrdil, že ho na ceste prepadli bosorky. Tie krúžili nad jeho hlavou obrovskou rýchlosťou. Vodkyňa čriedy ježibáb mala v rukách vidly, ostatné mali metly. Čizmára bili zo všetkých strán a chceli ho zabiť. Postupne, ako sa uzdravoval, spoznával v tvárach bosoriek manželky vysokoväznených občanov mesta. Nikdy však neprezradil menovite dámy, ktoré videl v prelude. Asi si uvedomil, že by to spôsobilo ujmu ctenému „cechu“ bratislavských dám, hoci za bosoráctvo sa už vyše 200 rokov v meste neupaľovalo. Čizmár ostal presvedčený o svojej pravde do smrti.

Bratislavský Kamzík bol v predminulom storočí jedným zo šiestich obvodov mestskej lesnej správy. Službukonajúci lesníci sídlili v revíroch na Červenom kríži, Schienwiegu, v Starom háji, Poetschne a Spiegelhagene na petržalskej strane. Všetkým bol nadriadený vrchný nadlesný Karol Kesselbauer, vo funkcii veľmi svedomitý a často až priveľmi horlivý. Na Štedrý deň v roku 1832 sa s pomocníkom Jozefom Siebensternom vybral na štvrtiť a skontrolovať podriadeného lesníka na Kamziku. Už počas dlhého pešieho výstupu na svahy dnešnej Koliby husto snežilo a vytvorili sa ťažko prekonateľné snehové záveje. Posledný úsek v ceste na Kamzík absolvovali v mrazivej fujavici. Do cieľa dorazili vyčerpaní a z kontroly nebolo nič. U lesníka sa nepookriali. Zvečerievalo sa a napriek nečasu sa rozhodli vrátiť späť - zostúpiť smerom na Železnú studienku. Brodili sa po pás v prachovom snehu, vietor ukrutne zavíjal. Veľa spadnutých stromov zatarasilo na mnohých miestach už len povedomú cestu domov. Pre hučanie lesa nepočuli vlastné slo-

vá. Tackali sa ako mátohy a podliehali halucináciám, až nakoniec s vypätím posledných síl dosiahli horáreň pri potoku Vydrica. Nezamrzli, boli zachránení. Vzápätí vietor úplne utíchol a nočná obloha jasne zažiarila tisíckami hviezdíček. V ďalších dňoch podal vysokoväznený Kesselbauer mestskej rade písomnú správu z vykonanej kontroly. Ovídius Faust ju získal ako dokument z mestského archívu. Uvádzajú sa v nej nielen mimoriadne ťažké poveternostné podmienky, ale aj zápas o život so zlými duchmi, príznakmi z predpekla a rôznymi krvilačnými bytosťami. Zoradený šík pytlakov so znetvorenými tvármi, podobní čertom s rohami, spolu s veľkou tlupou divoko brehajúcej psov mali okolo zostupujúcich neustále uzatvárať tesnejší okruh a hatať im cestu. Súčasne kopytá koní so silným dupotom narážali na ich chrby a besné líšky im ohlodávali čizmy. Znenie tejto dokumentovanej správy navodzovalo u poverčivých ľudí myšlienku o potrestaní rušiteľov pohody Štedrého večera božou výstrahou.

Viaceré vianočné povery boli fabulované s nereálnou dávkou fantázie a nadsádzky. Napríklad sa verilo, že na Železných hámroch sa mení železo na zlato v tom okamihu, keď kňaz v Dóme sv. Martina začne na Štedrý deň čítať evanjelium. Strašidelnou a dlhotrvajúcou bola aj povera, že sa Mikuláš Drábik, ktorý bol v roku 1671 popravený na Hlavnom námestí pre publikovanie návodu ako zlikvidovať Habsburskú monarchiu, na Štedrý večer prechádza so svojou stárou hlavou pod pazuchou.

z pozostalosti Ovídia Fausta
spracoval B. M. Ferjenčík

Držíme rodinu pohromade.

Od roku 1958.

BRATISLAVSKÝ KURIÉR MAPOVAL VIANOČNÉ TRHY VAŠIMI OČAMI

„Prídem sem raz v noci a vykradnem to tu,“ nechal sa počuť asi desaťročný chlapec, ktorý si v sprievode svojich spolužiakov obchádzal Vianočné trhy na Hviezdoslavovom námestí. Zasnívane sa pritom obzeral za stánkom plným fľaš s medovinou a vínom rôznych farieb. Jeho spolužiačky si zatiaľ porovnávali zvyšnú hotovosť v peňaženkách. „Mám euro,“ skonštatovala skleslo jedna, a otáčala sa, aby zistila, čo si zaň môže kúpiť. Minca by jej stačila napríklad na omastenú lokšu.

Po susednom Hlavnom námestí sa o pár minút neskôr prehánala skupinka o trochu starších školákov. Zháňali zvyšok triedy, od ktorej sa odpojili, liali pritom do seba zvyšky punču a vareného vína. Tí rýchlejší poháňali tých pomalších, aby to do seba rýchlo „kopli“, aby im na to nikto neprišiel. Keď jeden z nich odhadzoval plastový pohárik do vreca s odpadkami, zastavil ho druhý, ktorý chcel z dna vyjesť zvyšky ovocia. Zastavil ho včas, vzápätí si pomaranče nasypal do úst.

Celkom iný problém riešil jeden z predajcov Nota bene. „Keď si trochu zarobím, prídem znovu a niečo si kúpim, vyzerá to dobre,“ informoval obsluhu v stánku Lions Club Danubius na Františkánskom námestí. Vrhnuť sa chystal na chle-

by s cibuľou, pagáčiky a čokoládové koláče. K chlebu s cibuľou sa vyjadrovala aj mladá žena, postávajúca neďaleko. „Aj by som si jeden dala, keby ich namiesto masťou natierali maslom,“ privítala by v budúcnosti.

Iná, o trochu staršia Bratislavčanka, vykročila v tom momente rozhodným krokom k stánku Rotary Clubu. „Najradšej sa občerstvujem tam, kde nejde o obchod, o zárobok, ale o charitu. Vianoce sú už tak či tak viac o konzume, ako o tom peknom a pôvodnom bytí spolu a pomoci druhým, tak sa aspoň takto snažím vrátiť im zmysel,“ vysvetlila.

Pri hromadnom stolovaní na všetkých troch námestiach si návštevníci trhov popri hodovaní už tradične vymieňali skúsenosti. Časť z nich riešila varené víno. Niektorí mali skúsenosť s takým, ktoré akoby vraj vôbec nevarili, bolo vlažné a skrehnuté prsty im nezahrialo. Iným sa zdalo, že je z roka na rok horšie, že viac ako po víne chutí po vode. Ďalší si zase pochvalovali špeciálne poháre, ktoré teplo udržia dlhšie ako ostatné, a parí sa z nich ešte dlhé minúty po prvom odpití.

Pretriasali aj štrúdle, ktoré sa im bez zohrievania v mikrovlnke zdali príliš studené, najmä tie kúsiky jabĺčok v nich. „Čo majú ro-

biť tí, ktorí sú odporcami mikrovlniek?!“ odznelo medzi diskutérmi na túto tému. Niekomu bolo ťažko po lokši s makom a lekvárom a privítal by, keby ich na trhoch ponúkali čerstvejšie nielen zohrievané, ak je to teda technicky možné. Vegetariáni sa sťažovali, že si veľmi nemajú z čoho vybrať, ak sa týmto smerom vyberú na obed. Iní blažene ochkali nad rekordnou veľkosťou tohtoročných žemlí.

Keď prišla reč na fajčenie, hovorilo sa o bezohľadnosti niektorých návštevníkov, ktorí vyfukujú škodlivý dym priamo do tváří svojich spolustolovníkov. „Vlastne majú všade to isté,“ ohodnotila ponúkané staršia dáma. Svojej kamarátke sa priznala k tomu, že často si niečo kúpi len preto, že ju „zradia“ jej oči, že na to vlastne ani nemá chuť. „Navyše, vyber si, keď ťa všade lákajú na to najlepšie,“ pousmiala sa. Keď ju vzápätí jeden chlapík zavolať na poctivé víno, čudovala sa, že aj víno môže dostať tento prívlastok.

Bratislavčanom, ktorí už zažili trhy aj v susednej Viedni, sa tie tujšie zdajú oveľa útulnejšie, príde im však nehorázne, aby jedna jediná sponka do vlasov stála tri eurá. Ozdoby na mestské stromčeky by vraj mali vyrábať deti, boli by originálnejšie a deti pyšnejšie. Do hláv im nešlo, prečo je jeden stánok na

foto mk

Františkánskom a jeden na Hviezdoslavovom námestí prázdny, oni že by ich radi obsadili a ponúkali tam niečo nezabudnuteľné. Zaujímalo ich, kde môžu ponúkané darčkové predmety kúpiť počas bežného roka, prečo na niektorých stoloch popolníky sú a inde nie, ako môžu byť niektorí ľudia také „prasatá“, že po sebe nechávajú kusy kapusty, flaky horčice a kečupu, vyliate víno, prázdne tácky a sem tam aj použité servítky. Tie potom vezme vietor a lietajú po celom centre.

Z turistov si Vianočné trhy asi najviac obchádzajú tí japonskí. Ak sa niekde pristavujú, tak pri výrobkoch z dreva a šúpolia, ochutnávajú sladký turecký med, trúfnu si aj na cigánsku pečienku a varené víno. Áziu si ďaleko od domova môžu pripomenúť aj vďaka jablkám v karameli, ktoré sú v niektorých štátoch na tomto kontinente – napríklad v Číne – obľúbenou pochúťkou.

Lenka Dávidová

Energia zblízka

Čo je to vlastne energia? Odkiaľ sa energia berie a kde sa stráca? Prečo, keď elektrický prúd „tečie“, nepotrebujeme nejakú zátku na zásuvky? Koľko energie spálime, keď sa doma svieti a kúri? Kto energiou šetrí a kto plytvá? Ako funguje elektrárň alebo vrtule, čo vidno občas v poli či na kopcoch?

Tak dosť už otázok. Klikni si na www.energiazblizka.sk a hľadaj odpovede.

www.energiazblizka.sk

**ENERGIA
ZBLÍZKA**

Nežnú revolúciu z novembra 1989 a zmeny, ktoré naštartovala, si po dvadsiatich rokoch intenzívnejšie pripomínáme práve v týchto dňoch. Pre Slovákov znamenala predovšetkým odstránenie totalitného režimu a obnovenie ľudských práv či slobôd. Priniesla však aj podstatné zmeny v ekonomike, pričom cesta od centrálne plánovanej k trhovej ekonomike nebola ľahká. A tak ani dnes nie je úplnou raritou stretnúť človeka prejavujúceho nostalgiu za minulým režimom. Preto možno stojí za to, položiť si otázku: „Ako sa žije Slovákom dnes v porovnaní s rokom 1989?“

Samozrejme, že životnú úroveň či kvalitu nášho života nie je ľahké a ani možné odmerať jedným či dvoma ukazovateľmi. Napríklad taký pocit šťastia, ktorým často hodnotíme kvalitu nášho bytia, odmeriame či vyčíslime asi len sotva. Ak ale chceme zrozumiteľným spôsobom popísať dnešnú životnú úroveň Slovákov, tak sa pre konkrétnu sadu ukazovateľov musíme predsa len

AKO SA NÁM ŽIJE DNES V POROVNANÍ S ROKOM 1989

rozhodnúť.

Životná úroveň Slovákov nedosahuje v súčasnosti ešte životnú úroveň priemerných Európanov. Za posledné roky sa nám k nej ale podarilo výraznejšie priblížiť. A potvrdzuje to nielen z roka na rok sa zlepšujúci ukazovateľ hrubého domáceho produktu na obyvateľa, ktorý za posledných dvanásť rokov napredoval najrýchlejšie spomedzi krajín V4. V roku 2008 tak v tomto zmysle Slováci dosiahli takmer 72 % priemeru životnej úrovne Európskej únie.

Je pochopiteľné, že odpoveď na otázku „Ako sa nám žije“ ovplyvňuje to, aké máme príjmy. Prvýkrát od revolúcie sa obyvateľom Slovenska podarilo reálne zarobiť viac až na prelome rokov 2007 a 2008. Ak však mzdy očistíme aj o dane a odvody, tak Slovákov prekonanie priemernej úrovne platov z roku 1989 ešte len čaká. S najväčšou pravdepodobnosťou tomu nebude skôr ako v roku 2010.

Pri posudzovaní životnej úrovne je dôležitá nielen úroveň príjmov, ale aj možnosť tieto príjmy využiť na kúpu rozličných tovarov a služieb. Kým sme pred dvadsiatimi rokmi na potraviny a nealkoholické nápoje museli z našich výdavkov

vynaložiť necelých 40 %, tak v súčasnosti je to podstatne menej - cca 20 %. Menší podiel výdavkov na základné tovary zväčšuje priestor pre získavanie iných často luxusnejších tovarov a služieb. Slovenské rodiny si tak môžu v súčasnosti dovoliť oveľa viac kultúry, dovolení, stravovania sa v reštauráciách či ubytovania v hoteloch a penziónoch. Avšak ako na stravu tak aj na bývanie a ostatné bežné statky míňame v súčasnosti stále viac ako vyspelejšie európske ekonomiky.

Slovákom dnes na kúpu väčšiny tovarov a služieb stačí odpracovať kratší čas ako v roku 1989. V prípade bežného nákupu potravín môžeme „ušetriť“ dokonca až niekoľko desiatok minút. Podstatne kratší čas pracujeme v súčasnosti aj na tovary dlhodobej spotreby ako sú autá, chladničky či televízory. Omnoho drahšia v porovnaní s rokom 1989 je však napríklad kúpa bytu.

Ťažšie vyčísliteľné je to, ako zásadne sa za posledných 20 rokov zmenila kvalita a dostupnosť tovarov a služieb. Mnohé z tovarov, a to ani nie luxusných, boli za komunizmu veľmi ťažko dostupné. Nedostatok mäsa, ovocia či vybavenia domácností a hračiek nútil ľudí

stát v dlhých radoch pred obchodmi. Deficity tohto charakteru už súčasný slovenský trh nepozná.

Vyššie uvedené postrehy či výsledky sú samozrejme len zlomkom toho, ako sa dá hodnotiť naša súčasná životná úroveň v porovnaní s revolučným rokom 1989. Pri podrobnejšom hodnotení je určite nevyhnutné zohľadniť aj skutočnosť, že v roku 1989 na rozdiel od súčasnosti pojem nezamestnanosti v praxi takmer neexistoval, respektíve existovať nesmel a byť nezamestnaným bolo trestné.

Eva Sadovská,
analytickyčka Poštovej banky

DIÁR

7. december

Ambróz
Medzinárodný deň civilnej leteckej prepravy

8. december

Marína

9. december

Izabela
Medzinárodný deň boja proti korupcii

10. december

Radúz
Medzinárodný deň práv zvierat
Deň ľudských práv

11. december

Hilda
Medzinárodný deň hôr
Medzinárodný deň vysielania pre deti

12. december

Otília
Chanuka - židovský sviatok svetiel

13. december

Lucia

14. december

Branislava, Bronislava

15. december

Ivica
Medzinárodný týždeň jazykov

16. december

Albína

17. december

Kornélia

18. december

Sláva, Slávka
Medzinárodný deň migrantov
Deň slovenskej poštovej známky a filatelie

19. december

Judita

20. december

Dagmara
Medzinárodný deň ľudskej solidarity

PRAVNA PORADŇA

Dovoľujem sa na Vás obrátiť s prosbou o pomoc. Niekedy koncom septembra som na internete hľadal program pre spracovanie videa a zaregistroval som sa na stránke www.download-portal.sk. Teraz mi prišla faktúra na 2x 60 € (prihlásil som sa aj z druhej mojej emailovej adresy) za využívanie ich služieb na jeden rok a na budúci rok má prísť druhá faktúra. Vraj je to nevypovedateľná zmluva na dva roky. Zatiaľ som nič nepodpísal a ani som nič neplatil. Nechcel by som sa dostať do problémov, a preto prosím Vás o pomoc a radu, ako ďalej postupovať. Je takáto zmluva platná?? Dá sa táto nejakým zázrakom aj vypovedať?

S úctivým pozdravom
Rudolf

Bežnou súčasťou registrácie na internetových stránkach poskytujúcich služby je povinnosť prejavíť súhlas so všeobecnými obchodnými podmienkami (môžu byť pomenované aj: podmienky poskytovania služieb, obchodné podmienky a pod.). V prípade, ak Vám boli doručené dve faktúry, predpokladám, že ste na predmetnom internetovom portáli registráciu vyplnili úplne. Z Vašej otázky nie je zrejme, akú službu predmetný portál poskytuje. Všeobecne podľa § 40 ods. 2 zákona č. 618/2003 Z.z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon) v platnom znení sa na udelenie licencie vyžaduje písomná forma licenčnej zmluvy. Takže ak je predmetom služby poskytnutie licencie k nejakému programu, je potrebné túto licenciu udeliť písomne.

Avšak na poskytovanie iných služieb prostredníctvom internetu (napríklad prístup k videám, fotografiám, prípadne iným materiálom) sa písomná forma nevyžaduje, to znamená, že zmluvu môžete uzavrieť už len samotnou registráciou na predmetnej internetovej stránke a Vaším súhlasom (odkliknutím, zaškrtnutím políčka a pod.) so všeobecnými obchodnými podmienkami. Pritom nie je dôležité, či tieto služby aj reálne využívate alebo nie. Poplatok môže byť stanovený za sprístupnenie materiálov nachádzajúcich sa na predmetnej internetovej stránke.

Odporúčam Vám preto na predmetnej internetovej stránke nájsť tieto všeobecné obchodné podmienky (prípadne aj cenník alebo sadzobník, pretože všeobecné obchodné podmienky môžu odkazovať ohľadne výšky poplatku práve na cenník alebo sadzobník). Ak ste so všeobecnými obchodnými podmienkami (prípadne môžu byť označené aj inak) súhlasili, potom ste uzavreli zmluvu. Možnosti výpovede, resp. ukončenia poskytovania služieb by mali byť uvedené v nich. Ak sa jedná o zmluvu na dobu určitú, potom

existuje možnosť, že túto zmluvu nie je možné ukončiť predčasne z Vašej strany okrem prípadu, keď Vám nebudú ďalej služby poskytované.

Ivan Švec
advokát

V SOGE SA „BOJOVALO“ O VYŠE ŠTYRISTO UMELECKÝCH DIEL

Prívlastok „vianočná“ dostala posledná aukcia v roku v priestoroch aukčnej spoločnosti Soga na Panskej ulici, tá s poradovým číslom 89. Prítomní si mohli vybrať a zaplatiť za jedno zo 415 umeleckých diel – obrazov, sôch, starožitných predmetov.

Za stôl s kladivkom sa tradične postavila Nina Gažovičová, ktorá si z času na čas musela odkašľať a napiť sa, tak rýchlo jedna vec striedala druhú, a tak veľa ich bolo. Ak tie s vyvolávacou cenou nad 300 eur nikoho nezaujali, dali sa kúpiť za menej – podlimitne – vtedy boli lacnejšie o dvadsať percent. Taký

obraz alebo sochu však mohol neskôr ktokoľvek vrátiť do hry a ponúknuť za ne viac, rovnako ako nevydražené diela. Niektoré kúsky získali aj záujemcovia na telefóne. Do Top 10 Sogy 1997 – 2009 sa nakoniec prepracovali dve dražby: Mladý Bakchus Petra P. Rubensa (na snímke) vydražili za 120 000 eur, Pltníka Imra Wiener – Kráľa za 78 000 eur.

Najbližšiu aukciu - 90. v poradí – na Panskej naplánovali na 9. marca. Tesne pred Vianocami tam chcú ešte zorganizovať predajnú výstavu.

(ld)

Dvojtyždenník Bratislavský kuriér vydáva Staromešťan, s.r.o. Šéfredaktor: Peter Kimijan, sefredaktor@skurier.sk, E-mail: redakcia@skurier.sk, tel. č.: 02/ 544 377 81 Inzercia: inzercia@skurier.sk. Adresa redakcie: Ventúrska č. 4, 811 01 Bratislava. Tlač: Versus, a.s. Bratislava, www.versusprint.sk Distribúcia: bezplatne do všetkých domácností a firiem v Bratislave. Registrované MK SR: EV3820/09.

DUCHOVNÉ SLOVO

Ak vstúpime do obchodných domov máme pocit, že sme už tesne pred slávením Vianoc. Ziskuchtivosť predajcov tovaru nám ohlušuje život už od konca septembra. Niet sa čo diviť, že nakoniec Vianoce sa pre mnohých stanú najnudnejšími dňami roka. Veď viac ako tri mesiace vytvárania vianočnej atmosféry je niečo podobné ako keď športovec prepáli prípravu na olympiádu. Toľko sa pripravuje, až na olympiáde zlyhá a odchádza sklamaný.

Potrebuje aj my v našej spoločnosti takéto niečo? Prečo nám nedoprajú obchodné konzorciá spokojnosť nášho života? Staré tradície nám hovoria, že všetko má svoj čas. Aj Vianoce. Preto pred Vianocami a vnesením ich atmosféry do našich prítokov, bol advent. Bolo to obdobie, kedy sa rodiny schádzali po večeroch a navzájom komunikovali, bolo to obdobie, kedy poľné práce už neboli na každodennom poriadku a podľa kolobehu roka prišiel čas na upokojenie a na upevňovanie života v rodine. Akosi nám to niekto chce vziať. Dáme si to? Nebolo by vhodné vrátiť sa späť a dobrým prežitím adventu, ako dní rodiny, pripraviť sa na slávenie Vianoc? Nemôžeme si nechať prebiť opravdivé Vianoce konzumnými Vianocami. Preto, nechajme znieť advent s jeho hodnotami v našom živote a nechcime slávenie prázdných sviatkov. Pokúsme sa vrátiť náš život k normálnemu kolobehu a nenechajme sa utopiť v prázdnom konzumizme. Advent – je veľkým prínosom nášho života, nevzdávajme sa ho len preto, lebo niekto chce bohatnúť na predčasných a sprofanzovaných Vianociach.

Advent má svoje čaro aj vďaka svätcom, akými boli Mikuláš či Lucia. So svätou Luciou sa spája množstvo rôznych pranostiek a zvykov.

Či už niekto verí týmto legendám alebo nie, jedno je isté, že meno tejto svätice je spájané so svetlom. Ako veľmi potrebujeme aj my dnes svetlo, nové oči, ktoré by nás uschoptili vidieť svet novými očami – očami spravodlivosti, lásky, pokoja, zmierenia. Potrebujeme získať nové oči pre dobro všetkých. Aj toto vnáša do nášho života intenzívne prežívanie adventu. Skúsme sa vrátiť k tradíciám a iste vnesú do nášho života pokoj, ktorý je predpokladom k tomu, aby pre nás prichádzajúce Vianoce boli dňami radosti a vedeli sme ich naplno prežiť.

Daniel Dian
šéfredaktor Duchovného pastiera

Počúvate z každej strany, že máte piť zelený čaj? V ponuke ho majú všetky kaviarne a už sme sa aj my naučili piť tento „magický nápoj“. Viete však, prečo je vhodné užívanie práve zeleného čaju, aké má účinky a pri akých problémoch ho môžete využiť? Túto tému podrobne spracúva doktor Igor Bukovský, pôsobiaci v Ambulancii klinickej výživy na Mýtnej 5 (www.akv.sk), vo svojej najnovšej knihe Nová minicyklopédia prírodnej liečby. Vďaka tomu sa môžete dozvedieť všetko dôležité o zelenom čaji aj z nasledujúcich riadkov.

Biely, zelený a čierny čaj sa pripravujú z jednej a tej istej rastliny, rozdiel je v spracovaní. Zelený čaj má množstvo liečivých účinkov, o niektorých možno viete a niektoré budú pre vás iste novinkou. V prvom rade má výrazný antioxidačný účinok, obsahuje kofeín, ktorý pôsobí stimulačne, je antimutagénom, teda v črevách blokuje tvorbu rakovinových nitrozoamínov, a

ZDRAVIE S IGOROM BUKOVSKÝM

PRIPITE SI NA ZDRAVIE... SO ZELENÝM ČAJOM!

teda pôsobí aj proti vzniku rakoviny. Ďalšími neodškriepiteľnými plusmi zeleného čaju je antitymický a protivírusový účinok, protisklerotický efekt má za následok znižovanie zlého a zvyšovanie dobrého cholesterolu, zlepšuje prietok krvi srdcom, podporuje pôsobenie inzulínu i spalovanie mastných kyselín v bunkách a zelený čaj sa pýši aj prívlastkom diuretický, je teda vhodný pri detoxikácii a podpore liečby močových kameňov.

Zelený čaj môžete využiť vďaka jeho terapeutickým účinkom ako prevenciu aj podpornú liečbu niektorých druhov rakoviny (predovšetkým prsníka, pľúc a orgánov tráviaceho traktu). Ako prevencia aj podporná liečba sa používa pri cukrovke a ateroskleróze, znižuje zrážanlivosť krvi, podporuje odbúravanie tuku, podporuje celkovú imunitu a je vhodný pri chrípke a nachladnutí. Jeho účinky sa uplatňujú aj pri astme, atopickom ekzéme, pri podpore činnosti pečene, detoxikácii a pri prevencii zubného kazu.

Denne by ste mali vypiť maximálne štyri šálky, ktoré sú ekviva-

lentom k dvom šálkam kávy. Keďže je zelený čaj bohatý na kofeín, pite ho najneskôr šesť hodín pred spankom.

Pretože tento nápoj podporuje účinok inzulínu, môže sa stať, že sa u vás prejavia hypoglykemické príznaky – hlad, nervozita, tras rúk... Odbúrať takýto nepríjemný stav môžu dve čajové lyžičky medu, ktoré si do čaju pridáte. Pokiaľ by príznaky neustávali, mali by ste zelený čaj úplne vynechať alebo ho piť vo veľmi zriedenom stave.

Zelený čaj zatiaľ nevykazuje žiadne toxické účinky, v niektorých prípadoch by ste však mali jeho užívanie zväziť. V tehotenstve sa odporúča maximálne jedna šálka, avšak kávu a nápoje s kofeínom (energetické nápoje) treba úplne vynechať – kofeín môže aj v malých dávkach poškodiť vývoj plodu. Zelený čaj sa môže navzájom ovplyvňovať s liekmi na cukrovku – môže sa stať, že jeho vplyvom bude treba dávky liekov znížiť. Podobná situácia môže nastať pri užívaní liekov na zrážanie krvi a pri pití čaju treba pravidelne sledovať aj krvný tlak. Doktor Bu-

kovský neodporúča piť zelený čaj ľuďom, ktorí majú citlivý žalúdok, pretože môže vyvolať reflux a pálenie záhy. Opatrne alebo radšej vôbec by nemali čaj piť ľudia s hypoglykémiou, hyperfunkciou štítnej žľazy, s neliečenou hypertenziou a poruchami srdcového rytmu. Pokiaľ to preženie s príjmom kofeínu, ktorý je obsiahnutý aj v tomto čaji, môžu sa prejavovať príznaky predávkovania – podráždenosť, hyperaktivita, poruchy srdcového rytmu, zvýšený krvný tlak, návaly do hlavy, búšenie srdca, nespavosť, poruchy koncentrácie a pod.

A na záver nám doktor Bukovský prezradil jednu perličku, ktorá pitie zeleného čaju spraví ešte príjemnejším. Ak si do zeleného čaju pridáte citrónovú šťavu a trochu medu, získate z jednej šálky dva až trikrát viac liečivých látok. Vyplýva to zo septembrovej analýzy venovanej tomuto „magickému nápoju“.

Veronika Ševčíková

KTO NEČÍTA OBALY POTRAVÍN, TOMU SA TO VYPOMSTÍ

„Chceme, aby sa ľudia vrátili do kuchýň, aby si uvedomili, že ak si správne zvolia suroviny, ingrediencie, ak siahnu po správnom technickom vybavení, najedia sa rýchlejšie, lacnejšie a oveľa zdravšie ako kdekoľvek inde,“ netajila sa Denisa Priadková krátko pred spustením 4. ročníka celoslovenskej kampane Zdravo, chutne a aktívne koncom októbra, ktorá sa blíži ku koncu.

Podarilo sa organizátorom, čo si zaumienili? Bratislavčanom, ale aj zvyšku Slovenska, ste dali ochutnať zdravé pochúťky, predviedli ste im, ako zdravo variť. Chytili sa?

Mnohí z tých, čo sa prišli pozrieť, tomu najskôr viac nedôverovali, niektorí to aj oľufali, potom si to však obľúbili. Napríklad trstinový cukor, ktorí sme im ponúkali ako náhradu toho bieleho – nezdravého, ktorého navyše jeme niekoľkokrát viac ako treba – približne 45 kíl ročne. Niektorí ľudia majú stále mylnú predstavu o tom, do akej miery nás jedlá ovplyvňujú. Netušia, že je to až päťdesiat percent, genetika je tak tridsať, čiže výrazne menej.

Ďalším z vašich cieľov bolo zmeniť prístup ľudí k obalom potravín. V nedávnom prieskume v Čechách sa totiž ukázalo, že až 86 percent oslovených ich nečíta, a tým pádom netušia, čo jedia. Ako sú na tom Slováci?

Ide to pomaly. Obaly sú často popísané drobným písmom, objavujú sa ružové písmená na červenom podklade, čo považujem za schválnosť. Ľudia by sa mali riadiť princípom, aby to, kvôli čomu výrobok kupujú, bolo v obsahu na prvom mieste. Ak to má byť jahodové alebo tekvicové, nech tam toho nie

je jedno percento, či ešte menej. Kto nečíta obaly potravín, tomu sa to vypomstí. Keby ich ľudia čítali, možno by sa rozhodovali inak.

Možno by ich aj čítali, keby nenakupovali v zhone, keby rozumeli tomu, čo čítajú.

Je to o zodpovednosti voči samému sebe. Keď si kúpite zlé topánky, tiež si zdeformujete nohu. Nenakupujte v zhone, neponáhľajte sa pri jedení. Keď neviete, čo čítate, zavolajte si predavačku, nech vám to vysvetlí.

Keď je neochotná alebo tiež nevie?

Keď je neochotná, dajte si zavolať vedúceho. Keď nevie, nech vám to zistí. Musia vedieť, čo predávajú, musia vám to vedieť vysvetliť. Dôležité je, aby ste sa dopracovali k nejakému výsledku.

Chcete, aby sa ľudia vrátili k jedlu, k poctivému jedlu. Kedy ho začali opúšťať?

Vytratil sa, keď ho nahradili nutrienty. Vracat sa k nemu začali už pred desiatimi rokmi, v zahraničí ešte skôr. Vďaka poctivému jedlu ste totiž fit aj duševne. Na jednu z našich sprievodných akcií prišla staršia pani, vyše osemdesiatročná, ktorá už roky raňajkuje biely jogurt, ľanové semienka, ovsené vločky a ovocie, že by od nás chcela ešte iný tip. Je fit práve vďaka tomu, ako sa stravuje. Odráža sa vám to aj na tvári.

Štáty západnej Európy sú, čo sa týka zdravého stravovania, podstatne ďalej. Ponúkajú toho viac a za menej peňazí. V čom ešte sú v tejto oblasti ďalej?

Chýbajú nám tu napríklad lahôdky, kde by sa dali kúpiť kvalit-

né a čerstvé potraviny. Mnohé veci sú tu aj 1,5-krát drahšie ako v Rakúsku. Existuje tam napríklad fabrika, kde pražia sóju, vyrábajú rôzne pochúťky zo slnečnicových a tekvicových jadierok v biokvalite. Chcú to dovážať aj na Slovensko, ale tu sa o to zaujímajú tri firmy a tie sa akurát hašteria, kto to sem bude dovážať. Kto sa o ten produkt bude starať, informovať, motivovať, robiť ochutnávky - toho niet. Niektorí to nakúpia v bežnom obchode a potom je to o 1,5 eur drahšie ako tam. Vo Veľkej Británii zase môžete v rámci akcie 3x a dost' odfoťiť to, čo ste si kúpili a čo nevyzerá, ako by podľa obalu vyzerať malo. Pošlete to do špeciálnej inštitúcie, ktorá s tými tromi fotografiami ide za výrobcom, a ten väčšinou fotografiu výrobku na obale vymení. Či si budete kupovať pomyje, ktoré sa, povedzme, volajú lasagne a zo sedemdesiatich percent je to lacný palmový tuk a dvadsať dekov soli, je na vás. Priemysel je silný hráč, no kupujeme, čiže rozhodujeme sa my, zákazníci.

Súčasťou kampane sú aj „prepadovky“ v predajniach potravín, v rámci ktorých sledujete, čo si kto ukladá do košíka. Zaskočilo vás niečo?

Zistili sme napríklad, že v predajniach potravín je nedostatok celozrnného chleba a pečiva. Tie tri bochníky, čo majú, sú o piatej preč, zákazníci potom logicky kupujú, čo zostalo. Neponúkajú nám ani kvalitné údeniny, ktoré by obsahovali aspoň sedemdesiat percent mäsa, kvalitnú prvotriednu zeleninu či ovocie a ceny kvalitných výrobkov sú vyššie ako v Rakúsku či v Maďarsku. Väčšinou.

Mení sa podľa vás prístup ľudí k

zdravému stravovaniu, k zdravému spôsobu života?

Postupne sa mení, za čo môžu v horšom prípade choroby a v lepšom zdravý rozum. Dochádza k posunu v myslení, najmä mladí ľudia sa o to zaujímajú, a čo je dôležité, kladú konkrétne otázky.

Nezdá sa vám, že tí, ktorí chcú žiť zdravo, sú pre zvyšnú väčšinu ešte stále na smiech?

Pred piatimi rokmi možno, dnes už nie.

Existujú ľudia, ktorí majú filozofiu, že telo si netreba šetriť, naopak, že život si treba užívať a v ničom sa neobmedzovať. Ako by ste presvedčili tých?

To je podľa mňa o nezodpovednosti a lenivosti. Ak to nie sú len silné či hlúpe reči, v tomto prípade som za to, aby zdravotné poisťovne robili to, čo životné. Aby prešli na bodový systém. Aby robili rozdiely v platbách. Aby tí, čo žijú zdravšie, nemuseli platiť toľko ako tí, ktorí to zanedbávajú, fajčia a nechodia na preventívne prehliadky.

Zdravý životný štýl je dlhodobá záležitosť, niekomu sa ale nechcú bežať dlhé trate. Uprednostní kratšiu - diétu. Robí dobre?

Diéty sú dočasné, čím hrozí návrat k nezdravému trvalému. Naša kampan' teda propaguje zmeny trvalého charakteru, často i malé, ale s veľkým účinkom.

Čo nám bráni v tom, riešiť to takto?

Napríklad to, že sme konzervatívni a namiesto kvality často rozhoduje cena.

Lenka Dávidová

PREŠPORSKÁ KUCHYŇA

Znalci vravia, že človek môže túžiť po poznaní, po láske, po sexe, po dobrodružstve, po peniazoch... Ale stále viac je aj takých, ktorí „bažia“ po dobrom jedle. Aké šťastie je mať chuť k jedlu, ak máme nádej na dobrý obed – vyslovil majster nad majstrov Anhelme Brillat –Savarin.

Chutný pokrm je vizitkou majstra kuchára, dodávame my, a tak sme dnes oslovili výnimočného odborníka v gastronómii. Čestný predseda zväzu kuchárov a cukrárov Ondrej Antovszký má na svojom konte množstvo receptúr, ktoré „otestovali“ hostia najvýznamnejších spoločenských osláv a podujatí, firemných stretnutí, ale aj pravidelní návštevníci Klubu spisovateľov na Laurinskej ulici. Z jeho ponuky sme dnes vybrali jedlo, ktoré môže spestriť aj váš sviatočný stôl.

KURACIA ROLÁDA S GAŠTANOVOU PLNKOU

Postup:

Kura vykostíme, rozprestrieame na plát, prsia z hrubšej časti odrežeme a vyplníme tie časti, kde chýba mäso (je tam len koža). Poklepeme, posolíme, pokoreníme, priložíme plnku, zrolujeme, upevníme špagátom položíme do pekáča, ktorý sme vystlali hydinovými kosťami.

Podlejeme vodou a v horúcej rúre pri teplote 180°C 50

minút pečieme. Počas pečenia potrieme maslom a občas prelievame výpekcom. Po upečení roládu z pekáča vyberieme, výpek na sporáku vyresťujeme tak, aby sme odstránili vodu. Kostí poprášime hladkou múkou, chvíľu popražíme a zalejeme 0,5 l teplej vody. Štavu varíme najmenej 20 minút a po uvarení ju precedíme. Z rolády odstránime špagát a krájame na

hrubšie kolieska.

Ako prílohu podávame na rôznych spôsoboch upravenú ryžu. Štavu podávame zvlášť v sosierku.

Plnka:

Bravčové stehno zomelieme, pridáme vajce, vo vode namočený a vyžmýkaný rožok, smotanu, soľ, biele mleté koren timer, mletý muškátový orech a rozmixujeme. Do rozmixovanej plnky pridáme uvarené, olúpané a na hrubšie nasekané gaštany.

Dobrá chuť želá majster kuchár Ondrej Antovszký.

Kuracia roláda s gaštanovou plnkou

Suroviny:

Kura (500g)	1ks
Bravčové stehno	200g
Vajce	1ks
Rožok vodový	1ks
Smotana na varenie	3cl
Jedlé gaštany	100g
Hladká múka	20g
Maslo	20g
Soľ, biele mleté koren timer, muškátový orech	

VIAC ODBORNÍKOV A JANUÁROVÉ PREKVAPENIE

Klinika Esthetic vstupuje do ďalšej sezóny s novými odborníkmi. Počas svojej existencie si od roku 2006 vybudovala dobré meno a poznajú ju nielen Bratislavčania, ale klienti z celej Európy.

„Máme medzi svojimi klientmi veľmi dobrú povest, musíme sa preto aj personálne posilniť. Okrem toho sme zaviedli ďalší zo systémov kvality

ISO a zvýšili sme tým bezpečnosť a kvalitu starostlivosti o klientov. V záujme zvýšenia odbornej úrovne sme prijali ďalších lekárov. Od januára plánujeme ďalšiu zmenu, ktorú si nechávame ako prekvapenie,“ hovorí o veľkých zmenách majiteľka kliniky MUDr. Alexandra Novotná.

Čo to znamená pre pacienta? „Skrátenie čakacej doby,

Klinika Esthetic pomohla botoxom ďalšej kráske slovenského soubiznisu vyzerat ešte lepšie – playmate Eve Cifrovej.

urýchlenie termínov operácií. Navyše, náš personál sú lekári strednej generácie. Sú to dynamickí odborníci, ktorí publikujú, zúčastňujú sa zahraničných školení, prednášajú doma aj v zahraničí. Sú pri zavádzaní všetkých nových metód v oblasti dermatológie, laserov a plastickej chirurgie,“ dodáva Novotná.

Novinkou je aj virtuálna pre-

hliadka celého zariadenia, ktorú má zatiaľ ako jediná na Slovensku. Po kliknutí na stránku www.esthetic.sk/virtualna-prehliadka sa môže klient doslova poprechádzať po každej miestnosti kliniky. Prezrieť si prístroje, zdravotnícke pomôcky, nazrieť do lekárskeho izieb, uvidieť v 3D formáte aj celú operačnú.

(bb)

INZERCIA

Firma LE JOUR prijme na HPP alebo brigádu promotérky a predavačky na prezentáciu kozmetiky, vek do 30 r., pracovisko OC - POLUS BA. Mesačný príjem 705 eur + benefity. Tel. 0917045144

17. DECEMBRA SA KONÁ CELONÁRODNÁ ZBIERKA HODINA DEŤOM

Vrcholom tohtoročnej kampane Hodiny deťom - už 11. v poradí - je Generálna stávka, ktorá sa odohrá 17. decembra o 500 000 €. Vtedy viac ako 60 miest a obcí Slovenska ožije verejnou finančnou zbierkou s viac ako 2 000 dobrovoľníkmi v uliciach. Za príspevok do pokladničky dostanú odznaky s maskotom Hugom a čerešničkou na šľahačke bude večerný televízny priamy prenos.

Ak sa túto sumu podarí do 17. decembra (vrátane) vyzbierať, herci a moderátori splnia niektorú zo zadaných úloh. Medzi prvými „stávkujúcimi“ sú Ady Hajdu a Roman Luknár, ktorých možno uvidíme v úlohe predavačov živých kaprov. Emília Vášáryová sa tento rok predstaví v úlohe kuchárky – na benefičnej večeri bude podávať dezert Rajská pochúťka, ktorý pripraví podľa tajného rodinného receptu. Ján Króner a Maroš Kramár si vyskúšajú, ako „chuti“ lopata a svojou prácou prispievajú k úprave nového ihriska pre deti zo sociálne znevýhodnených rodín v obci na východnom Slovensku.

O množstve financií, ktoré sa vyzbierajú počas aktuálnej kampane, sa verejnosť dozvie na Hugove meniny 1. apríla 2010. A 1. júna 2010 Hugo prezradí, kto peniaze dostal a na čo ich použije.

(vs)

VYZREBOVALI SME 170 VÝHERCOV!

Naša veľká narodeninová súťaž už pozná víťazov. Počas uplynulého mesiaca ste sa mali možnosť zapojiť do anket, kde sme sa pýtali na rôzne otázky týkajúce sa Bratislavského kuriéra. Z množstva odpovedí a názorov, za ktoré ďakujeme, sme vyzrebovali nasledujúcich výhercov.

Dva lístky na koncert Edity Gruberovej získala: Gabriela Lubyová

Večeru pre dvoch v Jazz Cafe v hodnote 70 € získala: Anna Palanská

Miniencyklopédiu prírodnej liečby od doktora Bukovského získali: Elena Kmeťová, Eva Fidrová, Anna Malá

Darčekový balíček Oriflame získali: Drahomíra Kvasničková, Eva Usačevová, Alexandra Važanová

Knižku a DVD Dobrá hračka pre najmenších získalo 10 čitateľov – budeme ich kontaktovať.

Úspornú žiarivku od ZSE získalo 50 čitateľov – budeme ich kontaktovať.

Sladké prekvapenie Delikateso získalo 100 čitateľov – budeme ich kontaktovať.

ZIMNÝM ŠPORTOM SA MÔŽETE VENOVAŤ AJ KEĎ JE NAD NULO

V lete väčšina z nás využíva príjemné počasie a svoj voľný čas trávi vonku. Venujeme sa prechádzkam, hráme volejbal či sa chodíme kúpať. Počas zimných dní však príležitosti na pohyb radikálne ubúdajú. Jednou z možností, ako si vybiť energiu a zrelaxovať sa pri športe, je korčuľovanie. Keďže počasie nepraje tomuto športu, sme odkázaní na umelé ľadové plochy. V Bratislave ich je niekoľko.

ZIMNÝ ŠTADIÓN V DÚBRAVKE

V Dúbravke je zimný štadión v správe STARZ. Nachádza sa na Harmincovej ulici a okrem toho, že si tu môžete zakorčuľovať, ponúka štadión aj kurzy pre deti pod vedením trénerov I. trénerskej triedy a krasokorčuľariarskych reprezentantov. Až do marca môžete navštíviť ľadovú plochu v utorok v čase od 16:00 do 17:30, v sobotu o 16:15-17:45 a 18:30-20:00 a v nedeľu od 09:45 do 11:15 a po prestávke, ktorá trvá do 17:30, sa môžete korčuľovať až do siedmej.

Deti do 15 rokov, dôchodcovia a držiteľia ZŤP sa v Dúbravke na korčule postavajú za 1,30 €. Dospelí si za tieto služby zaplatia o päťdesiat centov viac – 1,80 €. Pre skupinové vstupy poskytuje štadión zľavy.

ZIMNÝ ŠTADIÓN VLADIMÍRA DZURILLU

Ružinovská ľadová plocha je pomenovaná po jednom z najlepších slovenských brankárov vôbec. Hokejová legenda Vladimír Dzurilla reprezentoval Československo 172 krát a na Slovensku patrí medzi držiteľov najväčšieho počtu medailí z vrcholných podujatí.

Štadión sa nachádza na Ružinovskej ulici a poskytuje svoje priestory pre hokejové prípravky, organizovanie tréningov amatérskych hokejových družstiev, ľadovej revue a podobne. Ružinovská aréna je otvorená v pondelok od 14:00 do 21:30, od utorka do piatka sa tu môžete korčuľovať v čase od 10:30 – 21:30 a cez víkend sem môžete zájsť už o deviatej dopoludnia a odísť o ôsmej večer.

AREÁL HIER RADOSTĚ ŠTRKOVEC

Mestská časť Ružinov ponúka aj ďalšiu možnosť športového relaxu, a to na otvorenom klzisku. V Areáli hier Radosť sa nachádza naj-

väčšie detské ihrisko v Bratislave, v lete je v prevádzke priestor pre beachvolejbal a v týchto dňoch by sa mala spustiť už aj ľadová plocha. Ide o mobilné klzisko, na ktorom sa môžu vyšantiť rekreační športovci a predovšetkým deti. Kým však nebude mrznúť, prevádzka nebude možná. Istotne to mnohých mrzí, pretože Ružinovský športový klub, ktorý je správcou toho objektu, poskytuje verejnosti ľadovú plochu na korčuľovanie zadarmo.

ŠPORTOVÝ AREÁL ALVIANO

Vajnoračania a návštevníci tejto mestskej časti sa istotne tešia správe, že od 5. decembra, kedy sem zavítal Mikuláš, môžu využívať Vajnorskú ľadovú plochu. Vajnoračania ju majú od pondelka do štvrtka zadarmo, cez prázdniny, sviatky a od piatka do nedele platia zvýhodnené vstupné oproti návštevníkom z iných miest. Deti od šesť do 15 rokov platia 15 centov, vajnorskí študenti od 15 rokov platia pol eura a dospelí korčuľari si musia priniesť celé euro. Nevajnorskí študenti platia cez týždeň aj víkend 66 centov a dospelí z inej mestskej časti platia 1,30 €. „Inomiestne“ deti do 15 rokov platia len cez víkendy,

sviatky a prázdniny rovnakú sumu ako vajnoračania – 15 centov.

Pre verejnosť je plocha prístupná od pondelka do štvrtka na tri a pol hodiny – 12:30 – 16:00. Od štvrtka do soboty sa verejnosť môže korčuľovať od pol jednej do pol šiestej večer a v nedeľu je plocha prístupná už od desiatej do pol šiestej. V ostatných časoch je plocha prenajatá pre kolektívy. Cez vianočné prázdniny má Vajnorská ľadová plocha upravené otváracie hodiny. V konečnom dôsledku môžete na ľade stráviť viac času, presné termíny si však pozrite na webovej stránke tejto mestskej časti.

AVION ARÉNA

Celý rok slúži návštevníkom obchodného centra klzisko Avion Shopping Park v Trnávke. Okrem korčuľovania sa tu dá hrať aj hokej, curling, pre nekorčuľariarov funguje škola korčuľovania a v prípade potreby si môžete korčule aj požičať či dať nabrúsiť. V Aréne platí jednotné vstupné – 1 € na dve hodiny. Od pondelka do piatku je ľadová plocha sprístupnená od 17:00 do 19:00 a v stredu sa môžete pokorčuľovať aj v dopoludňajších hodinách od 10:00 do 12:00. Cez víkend funguje plocha od 10:00 do 19:00

s tromi dvadsaťminútovými prestávkami, počas ktorých pracovníci upravujú ľadovú plochu.

KLZISKÁ BEZ ĽADU

Ako verejné klzisko fungoval dlhé roky aj Zimný štadión Ondreja Nepelu. Ten je od apríla v kompletnej rekonštrukcii, ktorá ho prestaví na účely blížiacich sa Majstrovstiev sveta v ľadovom hokeji 2011.

Nadácia Horský park, ktorej sa hovorí aj jednoducho „horáreň“, disponuje v zime prírodným klziskom. Tieto zimné mesiace sú však na mráz mimoriadne skúpe, a tak si v príjemnom prostredí Horského parku ešte korčule obuť nemôžete. V Bratislave ešte nedávno fungovali ďalšie štyri vonkajšie plochy určené na korčuľovanie. Vybláznili sa na ľade mohli obyvatelia Petržalky, Podunajských Biskupíc, Staré Mesto malo zriadenú plochu na Hviezdoslavovom nábreží a posledné klzisko bolo na brehu Dunaja – na Tyršovom nábreží. Kvôli nízkemu záujmu či kvôli vysokým nákladom sa vymenované klziská v tomto roku neotvorili.

Veronika Ševčíková

INZERCIA

Nájdete v predajniach

DELIKATESO

Loacker
www.loacker.it